№№125–126
(3664–3665)

14 жніўня 2012 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

www.nv-online.info

Народная Воля

*На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...*

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Ва ўчастковых камісіях па выбарах у парламент менш за 0,09 працэнта апазіцыянераў. Хто будзе лічыць галасы?

АЛІМПІЯДА-2012

Яны напісалі гісторыю...

У мінулую нядзелю ў Лондане адбылося ўрачыстае закрыццё Алімпійскіх гульняў 2012 года.

Падчас святочнага мерапрыемства выступілі вядомыя музычныя гурты Muse, Spice Girls, Beady Eye, гітарыст Браян Мэй і іншыя. Галоўнай тэмай закрыцця стала брытанская музыка.

Алімпійцы, якія ўжо напісалі чарговую старонку ў гісторыі, раз'язджаюцца па дамах, час для аналізу будзе.

Нагадаем, што першае месца ў неафіцыйным заліку заняла зборная ЗША (46 залатых, 29 сярэбраных і 29 бронзавых медалёў). На другім месцы каманда Кітая (38—27—22), на трэцім — Вялікабрытаніі (29—16—19).

Беларускія алімпійцы, як вядома, заваявалі 13 медалёў — тры залатыя, пяць сярэбраных і пяць бронзавых (з улікам залатога медаля Надзеі Астапчук, пазней адабранага МАК). Гэта горшы вынік за ўвесь час выступлення Беларусі самастойнай камандай.

Наступныя летнія Алімпійскія гульні пройдуць у 2016 годзе ў Бразіліі.

Алесь СІВЫ.

(Працяг алімпійскай тэматыкі — на 8-й старонцы).

АКТУАЛИИ

Светлана КАЛИНКИНА

Чемпионы-заложники

Красиво началась Олимпиада, феерически закончилась. И Беларусь не осталась без медалей. Десятимиллионная Португалия завоевала на Играх только одну награду, а Беларусь — тринадцать. И уже стали звучать голоса, что, мол, не стоит сгущать краски, что надо просто поздравить друг друга и поблагодарить спортсменов...

Спортсменам, действительно, спасибо! И за наши волнения, и за наши разочарования, и за нашу радость. Но об этой, худшей для белорусов, летней Олимпиаде говорить надо. Потому что спортсмены не рабы и не "материал".

Чемпион Пекина Андрей Арямнов давно твердил, что главный тренер тяжелоатлетов Александр Гончаров "калечит" спортсменов. Никто не хотел слушать. Арямнов снискал славу человека скандального, неадекватного, зарвавшегося. Но все-таки "покалеченными" лидеры тяжелоатлетов на Олимпиаду и приехали.

Сейчас говорят, что "засудили" нашу Анастасию Новикову. Не знаю, не разбираюсь. Но если засудили, то почему до объявления победителей белорусы не подавали протест? И почему вообще врали, что протесты на Олимпиаде подавать просто нельзя? Почему не защищали спортсменку со всем напором белорусской чиновничьей машины?..

Ладно, допустим, засудили... Но Новикова так или иначе просто не поднимала "золотых" килограммов. Она не поднимала СВОИХ килограммов, хотя ехала в Лондон за золотом! Настя тянула ногу и была настолько не в форме, что просто удивила соперниц.

Серебряный призер Афин и Пекина Андрей Рыбаков вообще ничего не поднял, помешала травма. Чемпион Пекина Андрей Арямнов просто не попал в Лондон — тоже травма. Так при чем здесь несправедливое судейство и мировая спортивная мафия? Конечно, можно прикрыться "бронзой" Марины Шкермановой и Ирины Кулеша и оставить ситуацию так, как есть. Но две медали наших девушек в тяжелой атлетике — это награды, на которые не рассчитывали. Не исключено, что именно это их и спасло.

Борьба вольная, борьба греко-римская... Ни одной медали. Этот результат вполне можно рассматривать как итог давнего спора: надо ли делать ставку на пришлых спортсменов, забракованных в других (чаще всего российской) сборных?

Сослан Гатциев, Алим Селимов, Элбек Тожиев, Али Шабанов, Иосиф Чугошвили, Руслан Шейхов... Кто из этих белорусских (?) спортсменов по-настоящему боролся за награды? Кто отдал все силы — все, что мог? Кто по-настоящему переживал проигрыш?

Правильный ответ — Тимофей Дейниченко, уроженец Гомеля. Какие еще нужны аргументы? Сколько еще олимпиад надо провалить?

И давайте не будем забывать, что после Олимпиады в Пекине в Белорусской федерации борьбы сменился руководитель. Легендарного спортсмена Александра Медведя с этого поста сместил Юрий Чиж. Можно, конечно, ерничать, что у невыездного из Беларуси Чижа не было возможности купить Международный олимпийский комитет, всех судей и спортсменов. Но проблемы в Белорусской федерации борьбы все-таки не столь банальны.

Гребля академическая... Без медали осталась не только Екатерина Карстен, но и все белорусы. Как шел отбор на Олимпиаду; как главный тренер Владимир Синельщиков не давал "не своим" спортсменам лодки; как попадали на международные соревнования не те, кто на них отобрался; почему, имея олимпийскую лицензию, спортсмены не могли тренироваться и не попали на Олимпиаду... Накануне Олимпиады об этом рассказали и спортсмены, и тренеры, у которых уже лопнуло терпение (на портале TUT.by было огромное интервью "Ужасно, но и Карстен на ОИ-2012 желают проиграть").

Конечно, всего этого можно не знать, не замечать, списывать на обиды и склоки. Но лучше все-таки трезво во всем разобраться. Потому что гнойник обязательно лопается.

Один такой скандал недавно случился, и потому в легкой атлетике мы имеем только одну медаль Надежды Остапчук.

Бывший главный тренер легкоатлетов Анатолий Бадуев смотрел Олимпиаду в камере следственного изолятора. Не знаю, что он думал, узнав о дисквалификации Ивана Тихона за допинг 8-летней давности. Возможно, как и мы все, — сочувствовал спортсмену и возмущался, что снять сильнейшего спортсмена за день до соревнований — это в высшей степени несправедливо.

Но правда в том, что о положительной допинг-пробе Тихона было известно до Лондона. А еще известно, что именно бывшего главного тренера легкоатлетов Анатолия Бадуева за глаза называли Фармакологом, поскольку он, как шутят, сумками носил какие-то препараты. Однако когда дело доходило до допинг-скандалов, годами неизменно оставался ни при чем.

Сколько нервов отнял у той же Надежды Остапчук этот самый обвиняемый Бадуев, знает только она сама! Сколько скандалов должно было случиться — и допинговых, и недопинговых — чтобы лопнул гнойный пузырь, который назревал в легкой атлетике! Результат — мы не бегаем, не прыгаем, не кидаем...

Зато смело списываем перспективных (!) спортсменов, потому что они тренируются "не у того" тренера...

"— В Беларуси сказали, что я не имею права заниматься спортом по состоянию здоровья. Российский тренер Алексей Хапланов пригласил на сборы в Москву, меня обследовали в пяти клиниках и ни в одной не обнаружили проблем, о которых говорили белорусы. Поэтому я принял предложение остаться в России и выступать за эту страну. Хотя дело здесь не в состоянии здоровья, а в политике.

— Не могли бы вы конкретизировать?

— В сборной Беларуси было три человека, занимавшихся у моего наставника, и один — у главного тренера национальной команды. Если этот спортсмен терял место в ней, своей должности лишался и главный тренер. Допустить такой ситуации он не хотел и делал все, чтобы я не попал в основной состав. Дело в деньгах: главный тренер сборной не хотел их терять и просто не допускал в команду спортсмена, занимающегося у другого наставника".

Это интервью российскому изданию "Большой спорт" теперь уже российского пятиборца Александра Лесуна. Четвертое место на Олимпиаде, спортсмен — в первой пятерке мировых лидеров, то первый, то четвертый. Молод, свои медали еще завоюет. А вот лучший белорусский результат в мужском пятиборье — 16-е место. Какие еще нужны комментарии?..

Несмотря на то что Беларусь не осталась без олимпийских наград, надо понимать, что их мы имеем не "благодаря", а "вопреки". Потому что Викторию Азаренко и Макса Мирного родители вовремя вывезли из Беларуси к зарубежным тренерам. Потому что Сергей Мартынов сохранил в личных запасах патроны прошлого века выпуска и до сих пор стреляет ими. Потому что Надежда Остапчук не хлопнула дверями и не ушла из спорта, где тон задавал откровенный и нечистоплотный хам... Худшее за всю историю выступление белорусов на Летних играх, безусловно, требует разбора полетов. И прежде чем сетовать на "спортивную коррупцию" там, на Западе, у них, давайте разберемся, почему спортсмены становятся бесправными рабами и заложниками нездоровых амбиций тут, у нас.

***P.S.**Когда верстался номер стало известно, что Надежду Остапчук обвинили в применении допинга и лишили золотой олимпийской медали.*

ВЫБАРЫ

Хутка пачнецца перадвыбарная агітацыя

Тэрмін вылучэння кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу 5-га склікання завершаны.

Учора жадаючыя паспрачацца за дэпутацкі мандат прадаставілі ў адпаведную акруговую выбарчую камісію ўсе дакументы, неабходныя для рэгістрацыі кандыдата ў дэпутаты. У кожнага прэтэндэнта праверaць таксама дэкларацыю аб прыбытках і маёмасці.

Акруговыя выбарчыя камісіі правядуць рэгістрацыю кандыдатаў у дэпутаты з 14 па 23 жніўня ўключна.

Перадвыбарная агітацыя стартуе з дня рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты і працягнецца да 22 верасня ўключна.

Асноўны дзень галасавання прызначаны на 23 верасня.

Ад варот — паварот

Участковыя выбарчыя камісіі, члены якіх будуць весці падлік галасоў, ужо сфарміраваны. Усяго іх 6301. У іх склад увайшлі 68 945 членаў. Сярод іх усяго толькі 61(!) прадстаўнік апазіцыі.

Шчыра кажучы, не так многа сваіх прадстаўнікоў і прапаноўвала апазіцыя ўключыць ва УВК. Нават у параўнанні з 2010 г. актыўнасць апазіцыйных партый знізілася: на прэзідэнцкіх выбарах 2010 г. апазіцыйныя партыі прапанавалі ва ўчастковыя выбарчыя камісіі 1073 прэтэндэнты, а сёлета толькі 664 кандыдатуры ад пяці апазіцыйных партый. Паводле даных Цэнтральнай выбарчай камісіі, Беларуская партыя левых "Справядлівы свет" вылучыла 216 чалавек, Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя ("Грамада") — 30, АГП — 240, Партыя БНФ — 158, Беларуская партыя "Зялёныя" — 20. Незарэгістраваныя партыя "Беларуская хрысціянская дэмакратыя" (БХД) і кампанія "Гавары праўду!" дзеля вылучэння сваіх прадстаўнікоў у склад УВК выкарыстоўвалі збор подпісаў выбаршчыкаў. БХД заявіла пра вылучэнне 171 прадстаўніка, "Гавары праўду!" — 9.

Уключылі ў УВК толькі 61 прадстаўніка апазіцыйных партый.

З 216 прапанаваных Беларускай партыяй левых "Справядлівы свет" кандыдатур ва ўчастковыя выбарчыя камісіі трапіла 39 чалавек. Ад Партыі БНФ — 12. Ад АГП і БСДП (Грамада) па пяць, а ад партыі "Зялёныя" увогуле нікога не зарэгістравалі. Дарэчы, у Мінску, дзе назіраецца самая вялікая палітычная актыўнасць, ні адзін з прадстаўнікоў апазіцыі не трапіў у склад участковай камісіі. А ў сталіцы апазіцыя вылучыла ў склад УВК 186 прадстаўнікоў.

Самае масавае прадстаўніцтва ва УВК мае беларускі прафсаюз, якім кіруе Леанід Козік. З 10.400 прапанаваных ад ФПБ кандыдатаў было зарэгістравана 9418 чалавек. Другое месца ў гэтай статыстыцы ў "Белай Русі": 4189 зарэгістраваных з 4799 вылучаных. Далей ідзе БРСМ з прадстаўніцтвам 3674 чалавекі.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

Плявок у твар усяму народу

Былы міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі, сябра АГП Васіль Лявонаў заявіў аб сваёй адмове ад далейшага ўдзелу ў выбарчай кампаніі.

— Мяне абурыла адмова ў рэгістрацыі сябрамі ўчастковых выбарчых камісій практычна ўсіх кандыдатаў ад нашай партыі, — паведаміў Лявонаў журналістам. — Асабліва — прычына, па якой адмовілі Анатолю Паўлаву (экс-прарэктару Белдзяржуніверсітэта, кандыдату навук. — **Рэд.**). Нібыта яго подпіс быў падроблены. А ён між тым сам ездзіў па раённых адміністрацыях і здаваў дакументы. Я лічу гэта проста пляўком у твар не толькі Аб'яднанай грамадзянскай партыі, але і ўсяму народу. Які сэнс пачынаць гульню, калі ўлада гуляе мечанымі картамі.

Але хоць я і выходжу з выбарчай кампаніі, я не адмаўляюся ад удзелу ў кампаніі "За сумленныя выбары без "Лукашэнкі". Я застаюся заўсёды з вамі!

Белорусский Хельсинкский комитет вступил в полемику с Лидией Ермошиной

Правозащитники разъясняют главе ЦИК принципы гласности и прозрачности и корректного общения с наблюдателями и прессой при проведении выборов.

Дело в том, что 9 августа Л.Ермошина выступила в прессе с заявлением о том, что *"Белорусский Хельсинкский комитет бомбардирует окружные комиссии идентичными жалобами по надуманным причинам".*

По ее мнению, подобные жалобы подаются, чтобы создать видимость массовых нарушений во время подготовки к выборам. По этому поводу Центризбирком также направил в БХК обращение с просьбой ознакомить наблюдателей с их правами, предусмотренными Избирательным кодексом.

В качестве примера была приведена жалоба наблюдателя БХК из Витебска. Гражданин просил отменить решение окружной избирательной комиссии округа №19, которая отказалась предоставить ему протоколы или копии протоколов заседаний, проведенных с момента ее образования. Кроме того, ответ наблюдателю был дан на русском языке, хотя он обратился на белорусском, — это стало еще одним предметом жалобы.

Участники заседания ЦИК заключили, что наблюдатель не имел права требовать протоколы. Кроме того, как было заявлено членами ЦИК, *"по закону окружная комиссия принимает решение на том языке, на котором ведет делопроизводство".* Правда, на закон при этом не сослались.

Между тем, что касается языка делопроизводства избирательных комиссий, данный вопрос в ИК не урегулирован. В соответствии с "Инструкцией по делопроизводству в государственных органах, иных организациях", утвержденной постановлением Министерства юстиции (п.69 "Инструкции по делопроизводству в государственных органах, иных организациях", утвержденной постановлением Министерства юстиции Республики Беларусь от 19.01.2009 г. №4 в ред. от 21.01.2012 г.), языками делопроизводства и документации в Республике Беларусь являются белорусский и русский, а в соответствии с Законом "Об обращении граждан и юридических лиц" (ст.18 Закона Республики Беларусь от 18.07.2011 г. №300-З "Об обращениях граждан и юридических лиц), письменные ответы на письменные обращения излагаются на языке обращения, должны быть обоснованными и мотивированными (при необходимости — со ссылками на нормы актов законодательства), содержать конкретные формулировки, опровергающие или подтверждающие доводы заявителей.

При этом важно, что наблюдатели от СНГ с подобными проблемами не сталкиваются. Они посетили каждую вторую окружную избирательную комиссию и, как сообщает БЕЛТА, *"за время мониторинга наблюдатели могли беспрепятственно ознакомиться с протоколами окружных избирательных комиссий".*

Белорусский Хельсинкский комитет направил в Центризбирком обращение с комментарием к заявлениям Л.Ермошиной:

"В качестве основополагающего принципа проведения выборов Избирательный кодекс (ст.13) закрепляет принцип открытости и гласности при подготовке и проведении выборов.

Под реализацией принципа открытости и гласности следует понимать возможность свободного доступа наблюдателей, за исключением тех запретов, которые предусмотрены ч.5 ст.13 ИК, к информации обо всех действиях и документах исполнительной власти и избирательных комиссий, затрагивающих организацию выборов, и информирование об этом избирателей.

Требования наблюдателей об ознакомлении с материалами по формированию окружных, участковых избирательных комиссий не противоречат требованиям ч.5 ст.13 ИК и основаны на предписаниях ст.34 ИК. Указанная норма предусматривает, в частности, что органы, образующие комиссию, как правило, не менее одной трети ее состава формируют из представителей политических партий и других общественных объединений, что в составы комиссий не могут входить судьи, прокуроры, руководители местных исполнительных и распорядительных органов, что государственные служащие не могут составлять более одной трети состава комиссии и иные требования.

Не имея возможности ознакомиться с данными о месте работы и жительства членов комиссий, их должности, в каком порядке они были выдвинуты, невозможно установить, соответствовало ли их выдвижение правилам, изложенным в ст.35 ИК.

Очевидно, что полнота такой информации позволит оценить равный (недискриминационный) подход ко всем политическим и общественным силам, участвующим в избирательном процессе при формировании комиссии", — говорится в тексте обращения правозащитников.

"Полагаем, что председатель Центральной комиссии, ее секретарь и члены комиссии при переписке с наблюдателями, иными заявителями, при общении с прессой должны быть предельно корректны и меньше всего проявлять свое эмоциональное отношение, а в большей степени руководствоваться законом, здравым смыслом и равным отношением ко всем, кто выполняет свой общественный долг", — также сказано в обращении БХК.

Справка. "Правозащитники за свободные выборы" — это кампания национального долгосрочного наблюдения за парламентскими выборами в Беларуси. В кампании задействованы наблюдатели на 85 избирательных округах. Наблюдение осуществляет РПОО "Белорусский Хельсинкский комитет" и ПЦ "Весна" в сотрудничестве.

Участники наблюдения не представляют ни одного из кандидатов, а лишь делают вывод о том, насколько проведенные выборы соответствуют требованиям белорусского законодательства и международных стандартов в области свободных и справедливых выборов.

На выводы независимых национальных наблюдателей обращают внимание коллеги из международных миссий по наблюдению — БДИПЧ ОБСЕ, СНГ, а также национальные и иностранные СМИ.

НАДВОР'Е

Тыдзень дажджоў

Бліжэйшымі днямі ў Беларусі будзе дажджліва і пахмурна, паведамілі ў Рэспубліканскім гідраметэацэнтры. Прычына крыецца ў паўднёвым цыклоне, які перамяшчаецца з Украіны на паўднёвыя раёны Беларусі. Найбольш складаныя ўмовы надвор'я чакаюцца сёння. Днём месцамі па краіне пройдуць моцныя дажджы, парывы ветру могуць дасягаць 15—20 метраў у секунду.

У сераду, чацвер, пятніцу таксама на большай частцы тэрыторыі чакаюцца кароткачасовыя дажджы, днём у асобных раёнах навальніцы. Тэмпература паветра ў сераду ноччу складзе плюс 10—15 градусаў, днём — 16—23. У чацвер ноччу — плюс 10—16, днём — 18—24 градусы цяпла. У пятніцу начная тэмпература складзе плюс 10—16, днём — 19—24 градусы.

А вось у выхадныя цыклон страціць сваю актыўнасць, пойдзе на Расію, і з ростам атмасфернага ціску надвор'е палепшыцца. Дажджы на большай частцы тэрыторыі спыняцца, пройдуць толькі месцамі і будуць невялікімі. Тэмпература паветра складзе ў суботу і нядзелю ўначы плюс 8—14, днём — 19—26 градусаў.

ЧУЛІ?

Каб адправіць дзіця ў школу, не хопіць зарплаты

На аператыўнай нарадзе ў Мінгарвыканкаме старшыня камітэта па адукацыі Уладзімір Шчэрба прызнаўся, што падрыхтоўка да школы дзіцяці будзе каштаваць нямала грошай яго бацькам. Па словах чыноўніка, каб сабраць да 1 верасня вучня пачатковай школы, бацькам прыйдзецца раскашэліцца на суму ад 970 тысяч да 2 мільёнаў 780 тысяч рублёў, а для падрыхтоўкі старшакласніка з сямейнага бюджэту прыйдзецца выдзеліць ад 1,2 да 4,2 мільёна рублёў.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

НЕЗЛОБИВЫЕ ЗАМЕТКИ

Семен БУКЧИН

Карлсон и его недруги с Белорусского телевидения

Интеллектуалы из идеологической обслуги, задающие тон на БТ, наконец добрались и до Карлсона. Стоило "нежелательному" шведскому послу Стефану Эрикссону заявить, что он, подобно сказочному герою Астрид Линдгрен, обязательно вернется (прилетит) в Беларусь, как эти самые интеллектуалы злорадно объявили, что в самой Швеции этого литературного персонажа считают хамом, обманщиком и провокатором.

И вот с этим самодовольным, назойливым существом с пропеллером на спине, лгуном, хвастуном, портящим чужие вещи и бесцеремонно вмешивающимся в жизнь маленьких мальчиков, сравнивает себя посол Эрикссон!

Вот это прокол, вот это позор! — торжествует бэтэшная обслуга.

А как же? Посол Эрикссон, конечно, не догадывается, что даже в суперсвободомыслящих США книжки про Карлсона исключены из школьных программ, поскольку этот герой подает пример для "деструктивного поведения". Вот так!

В общем, облажался швед по полной программе.

Наверное, обслуживающему персоналу с БТ пришлось бы по душе, если бы посол Эрикссон следовал примеру не "деструктивного" Карлсона, а ну хотя бы Павлика Морозова или Васька Трубачева и его товарищей (если кто еще помнит книги советской писательницы Осеевой). С точки зрения того же персонала безусловным вывихом сознания и воспитания следует считать увлечение книгами о живущем на крыше чудаке Карлсоне миллионов детей и их родителей во всем мире. Ну неправильный герой этот Карлсон! И, конечно, напрасно дали Астрид Линдгрен международную медаль Ханса Кристиана Андерсена, которую считают Нобелевской премией по детской литературе. А сама Швеция, в которой так не любят Карлсона, наградила писательницу государственной премией.

Конечно, если бы спросили людей из писательского союза, возглавляемого неутомимым в своем ремесле Н.И.Чергинцом, то там бы подсказали, кого следует награждать. Но ведь, когда награждали Астрид Линдгрен, и союза-то такого не было. И Белорусское телевидение было хотя и вполне услужающим, но все-таки не столь одиозным.

Я не знаю, входят ли книжки про Карлсона в чтение, рекомендуемое нынче в наших школах. Но если входят (все-таки мировая классика), то теперь, наверное, программы пересмотрят. Нельзя же в самом деле не реагировать и в нашем народном образовании на историю с послом Эрикссоном! И еще в ТЮЗе минском вроде шел спектакль про Карлсона. Снять! Если еще идет...

И соответствующим органам нужно дать задание проверить, не является ли посол Эрикссон родственником породившей коварного Карлсона писательницы Линдгрен, поскольку ее девичья фамилия та же, что и у этого неприятнейшего из послов. И если такой факт будет установлен, то можно поставить вопрос о заговоре против суверенной Беларуси с помощью разных летающих существ.

Кстати, заодно нужно бросить трезвый взгляд и на сочинения, где действуют Баба-Яга, Кощей Бессмертный... Да и с Иванушкой-дурачком следует наконец разобраться... Та же Баба-Яга — мало того, что персонаж отрицательный, кое-кто может его использовать как намек на одну высокопоставленную даму, призывавшую всех женщин сидеть дома и варить борщ. А Кощей Бессмертный — это же еще тот тип! Даже страшно подумать, с кем его могут сравнить! Тут можно вспомнить, как в свое время разбирались со сказкой Чуковского про таракана. Того самого, у которого усища и глазища... Искали намек на Сталина. А у нас ведь тоже "Сталинская линия" имеется... Соображаете?

Вообще следует быть настороже. Вдруг этот самый Карлсон прилетит на крышу БТ и что-нибудь этакое учудит. В программу господина Прокопова или господина Аверкова вдруг влезет с недозволенными речами. А еще страшнее: спустится на то же БТ вместе с новым десантом плюшевых мишек. И кого тогда снимать с работы, если отвечающие за нашу "границу на замке" уже сняты?

И еще одно соображение.

Чемпионат мира по хоккею близится. И как же тут без шведа Карлсона? Это уже не чемпионат.

Наверняка придется очень скоро давать задний ход. Что-нибудь такое придумывать, вяло бормотать, оправдываться.

В общем, делать то, что нашим правящим головам не впервой. Как и ихней обслуге с БТ.

Печально, конечно, что дети этой самой обслуги будут лишены контактов с Карлсоном — книжки-то придется выбросить. Заодно и с "деструктивным" Вини Пухом, наверное, придется расстаться. И к трудному подростку Питеру Пену следует принять соответствующие меры. Нельзя такую заразу дома держать, особенно после истории с послом Эрикссоном. Идеологическое преступление! Хотя именно дети лучше всех чувствуют и понимают: этот хитрован, проказник и эгоист Карлсон обладает самым драгоценным — абсолютным чувством свободы. Тем самым, которое никогда не испытывали люди из бэтэшной обслуги.

P.S. Ах, да! Еще насчет Штатов, якобы изгнавших Карлсона из своих школ. В Америке, как и в Швеции, к нему действительно разное отношение. Впрочем, есть там школы, где до сих пор дарвиновскую теорию эволюции, мягко говоря, не одобряют. Не последовать ли нам и этому примеру?

ПОЗИЦИЯ

Взыскать с генералов...

Для чего государству, народу нужна армия? Думаю, не только для парадов.

Шведский самолет, безнаказанно пересекший границу, показал: наш генералитет не способен на защиту Отечества. Шведы легко проникли на территорию Республики Беларусь и так же легко улетели незаметно для наших противовоздушных сил.

Генералы не один день отвергали очевидные факты нарушения границы. Обманывал народ и лично А.Лукашенко. Они фактически совершили государственное преступление в мирное время, а страдают невинные молодые люди, сидя в тюрьме... Понятно, страдают и их семьи. Может, генералы позаботятся об их скорейшем освобождении и возместят хотя бы моральный ущерб этим семьям?

С уважением к редакции —

О.И.ВАРАКСА, пенсионер.

Минск.

МНЕНИЕ

Вместо атомной — ГРЭС

Добры день, "Народная Воля"!

Пишет вам читатель вашей газеты. Хочу сказать вот о чем.

Произошло событие, которое меня не обрадовало, а, наоборот, огорчило — заложена капсула на месте строительства АЭС. Телевидение показывало довольных чиновников. А что ж народ? Кто его спрашивал, строить нам атомную станцию или нет? Лично я категорически против. У меня рак кожи, две операции уже перенес, на очереди еще две. Хотя врачи и не хотят открыто увязывать это с последствиями Чернобыля, я считаю, что мы теперь пожинаем плоды того, что в 1986 году посеял взрыв на атомной станции. А потому капсулу нужно "разминировать" из валуна и заложить ее в том месте, где будет строиться ГРЭС на реке Днепр или же на реке Неман. И для нашей маленькой страны электроэнергии хватит.

Никто из ученых не может стопроцентно гарантировать безопасность работы АЭС. Все будет диктовать природа, а она непредсказуема. В связи с этим многие страны отказываются от строительства на своей территории атомных станций.

Петр Михайлович АНИСТРАТЕНКО, минчанин.

ТАМ, ЗА КРАТАМІ

На Алеся Бяляцкага ўзмацняюць ціск?

Палітзняволенага праваабаронцу Алеся Бяляцкага пазбавілі кароткатэрміновага спаткання, якое павінна было адбыцца пасля 15 жніўня.

Па словах праваабаронцы **Валянціна Стэфановіча**, раней Алесь быў прызнаны "злосным парушальнікам рэжыму", і яго пазбавілі доўгатэрміновага спаткання з роднымі, запланаванага на верасень.

"Зараз яму напісалі яшчэ два парушэнні рэжыму: за тое, што занавешваў сваё спальнае месца ў калоніі, і за тое, што выносіў прадукты са сталовай — нёс лусту хлеба. У выніку зараз пазбавілі і кароткатэрміновага спаткання", — паведаміў Валянцін Стэфановіч.

Дарэчы, яшчэ ў сярэдзіне чэрвеня **Алесь Бяляцкі** ў лісце да калегі Валянціна Стэфановіча па-прарочку напісаў: *"Здаецца, што спагнанні, якія я атрымаў у калоніі, — не апошнія".*

Насамрэч, прыведзеныя Бяляцкім падставы для вынясення спагнанняў не з'яўляюцца ў папраўчых калоніях з'явай экстраардынарнай, піша **spring96.org.** Напрыклад, дырэктар інфармацыйна-асветніцкай установы "Платформа" **Андрэй Бандарэнка** ўзгадвае, што падчас ягонага зняволення ў Бабруйскай калоніі многія з асуджаных выносілі хлеб са сталовай. І нікога гэта не хвалявала. Аднак калі справа тычыцца Алеся Бяляцкага — тут проста навідавоку перадузятае стаўленне кіраўніцтва калоніі і спроба маральнага і псіхалагічнага ціску на палітвязня.

Цягам гэтага года Алесю Бяляцкаму былі вынесены тры спагнанні, што паўплывала на абмежаванне ў спатканнях і змяншэнне аб'ёму прадуктовай перадачы.

Сам Алесь стараецца мужна пераносіць гэтыя выпрабаванні і нават жартаваць у такой няпростай сітуацыі.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

Арыштавалі «памагатага замежнай спецслужбы»

Аб гэтым учора стала вядома з крыніц Камітэта дзяржаўнай бяспекі. Крымінальная справа ўзбуджана супраць жыхара Брэста за збор інфармацыі быццам па заданні адной з замежных служб. Прозвішча затрыманага грамадзяніна пакуль не паведамляецца, але падкрэсліваецца, што крымінальная справа заведзена супраць яго па артыкуле 356-1. Калі яна дойдзе да суда і ён прызнае віну абвінавачанага, то санкцыяй гэтага артыкула прадугледжана пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам да двух гадоў.

Сяргей ХАЛАДОВІЧ.

Сяргея Каваленку трымаюць у карцары

Яго жонка Алена паведаміла, што Сяргея пакаралі 16 суткамі ізалятара.

Даведалася пра гэта Алена літаральна ўчора. А ў ШЫЗА Каваленку пасадзілі яшчэ 28 ліпеня. Спачатку далі 9 сутак, а потым да гэтага тэрміну дадалі яшчэ 7 сутак.

"Кінулі яго незразумела за што, — заявіла журналістам Алена. — *Я лічу, што гэта подласць з боку адміністрацыі калоніі, бо Сяргей не ў тым фізічным стане, каб заставацца ў такіх умовах адзіночнай камеры. Яны помсцяць Сяргею за тое, што ён не здраджвае сваім перакананням і прынцыпам. Ад яго патрабуюць напісаць заяву аб прызнанні сваёй віны, ад чаго Сяргей катэгарычна адмаўляецца".*

На думку Алены, пакаранне карцарам выклікана таксама помстай палітзняволенаму за тое, што міжнародная супольнасць амаль штодня нагадвае пра яго справу і патрабуе ад беларускіх улад неадкладна вызваліць і рэабілітаваць яе мужа.

Як вядома, Сяргей Каваленка асуджаны на два гады і месяц зняволення за парушэнне парадку адбывання хатняй хіміі пасля вывешвання бел-чырвона-белага сцяга на навагоднюю ёлцы ў Віцебску.

Мікалаю Статкевічу — 56!

Дзень народзінаў 12 жніўня былы кандыдат у прэзідэнты, як і летась, адзначыў за кратамі.

Жонка Статкевіча Марына Адамовіч расказала, што напярэдадні, 11 жніўня, атрымала ад мужа ліст.

Ліст Статкевіча, паводле яе слоў, "бадзёры". *"На ўмовы ўтрымання ён не скардзіцца, відаць, асаблівых праблем у яго не з'явілася, пакуль становішча спакойнае",* — мяркуе Марына Адамовіч. Як вядома, Статкевіч зараз утрымліваецца ў следчым ізалятары Магілёва. Такое "зацішша", мяркуе Адамовіч, можа быць звязана з ратацыяй кіраўніцтва калоніі, на тэрыторыі якой размешчаны СІЗА. *"Калі раней адказы на скаргі адносна праблем утрымання Мікалай атрымліваў за подпісам начальніка калоніі, то апошні адказ падпісаны выконваючым абавязкі начальніка. А дагэтуль хадзілі чуткі, што начальнік калоніі будзе або звольнены, або на пенсію выйдзе, магчыма, гэта зараз і адбываецца",* — зазначыла Марына Адамовіч.

Яна таксама паведаміла, што пасля непрацяглага перапынку палітзняволенага пачалі выводзіць на працу. *"Ён гэтаму рады — гэта яшчэ адна магчымасць, як ён напісаў, выйсці з маленькай камеры ў вялікую",* — паведаміла жонка палітыка.

Як вядома, Мікалай Статкевіч — адзіны кандыдат у прэзідэнты на выбарах 2010 года, які дагэтуль утрымліваецца ў зняволенні. Яму неаднаразова прапаноўвалі напісаць прашэнне аб памілаванні на імя Лукашэнкі, але Статкевіч катэгарычна адмаўляўся гэта зрабіць. Статкевіч быў асуджаны на шэсць гадоў пазбаўлення волі ў маі мінулага года паводле абвінавачвання ў арганізацыі масавых беспарадкаў у дзень выбараў прэзідэнта 19 снежня 2010 года.

БЕЛАРУСЬ: ПУТИ МОДЕРНИЗАЦИИ

Лоббисты во власти реформаторским зудом не страдают

Поднимая вопрос о модернизации Беларуси, необходимо учитывать все факторы и особенности белорусской политической реальности. Одним из таких факторов являются группы интересов, о существовании которых заговорили относительно недавно.

Действительно, поверить в существование сил, способных влиять на политические решения руководства Беларуси, при нынешней системе достаточно сложно. Во многом благодаря средствам массовой информации в сознании белорусов закрепилось мнение о том, что курс страны определяет один-единственный человек.

Тем не менее прошлогодний кризис и процесс принятия решений по стабилизации ситуации показал, что это не совсем верно. Затягивание вопроса о рыночном валютном курсе, решение президента о снижении цены на бензин летом 2011 года, сложности, возникшие вокруг уменьшения государственного субсидирования, — эти события демонстрируют наличие определенных внутренних сил, которые способны воздействовать на решения, принимаемые в стране.

Помимо этого, ситуация прошлого года показывает, с какими сложностями придется столкнуться и процессу модернизации в Беларуси, а также, какие силы будут пытаться его затормозить. Самое интересное, что несмотря на важность вопроса о воздействии групп интересов на ход реформ, эта тема редко поднимается экспертами. Не является исключением и дискуссия в рамках "Европейского диалога о модернизации с Беларусью".

В Беларуси тема негативного воздействия групп интересов на реформы имеет большее значение, чем в странах Центральной и Восточной Европы, прошедших через модернизацию в конце 1980-х — начале 1990-х. Дело в том, что сама ситуация разительным образом отличается.

Во-первых, европейские группы интересов были настроены на модернизацию и ее развитие, тем самым способствовали реформам. При этом, если к власти возвращались представители бывшего коммунистического руководства, реформы не замораживались. В Беларуси даже небольшие шаги к реформированию системы даются с большим трудом. Во многом это "заслуга" лоббистов.

Во-вторых, происхождение и состав европейских и белорусских лобби качественно различаются. В состав европейских групп входили независимые организации, различные общественные объединения и профсоюзы. В нашей стране НГО и независимые профсоюзы не обладают необходимой силой, чтобы влиять на процессы в стране и продвигать реформы. Лоббистскую структуру в Беларуси составляют группировки, которые сложились внутри самой власти.

В этом также основное отличие Беларуси от наших соседей — Украины и России, где важную роль в принятии решений на высшем уровне играют крупный бизнес и олигархи. Так, на последних президентских выборах в Украине бизнес-элита активно участвовала в политической борьбе. В итоге **Виктор Янукович** защищает интересы бизнесменов восточной Украины. В России эти процессы происходили ранее, начиная с 1990-х вплоть до середины 2000-х.

Наличие бизнесменов, активно лоббирующих свою позицию, важно для развертывания реформ. Как правило, независимая бизнес-элита заинтересована в реформировании экономики и старается способствовать этому. Отсутствие этого фактора в Беларуси отрицательно скажется на модернизации и ходе реформ в стране.

Бюрократия — не безнадежная каста

Белорусские группы интересов имеют ряд особенностей. В первую очередь они играют важную роль для руководства страны. Так, если в большинстве государств такие группы создавались самостоятельно, то в Беларуси к этому процессу во многом приложили руку представители власти. Такое положение вещей изначально определяет позицию этих групп в плане поддержки существующей ситуации. По сути, лоббисты в Беларуси одновременно являются и группами поддержки белорусской власти.

По своему характеру система взаимодействия групп интересов и верховной власти представляет собой замкнутый круг. Лоббисты обеспечивают необходимую поддержку, но взамен выдвигают свои требования и условия, на которые время от времени вынуждено идти руководство страны.

Самой многочисленной группой интересов в Беларуси является бюрократический аппарат, то есть чиновники — работники министерств и ведомств, которые отвечают за реализацию принятых выше решений. Общее число занятых в органах государственного управления в 2011 году составило 168,5 тысячи человек. Это примерно 3,5% от общего числа занятых.

Процент вроде невелик, однако если учесть, что это люди, обладающие в той или иной степени властью, то цифры приобретают иное значение. Именно на эту группу было бы проще всего воздействовать, чтобы изменить ее отношение к реформам, если бы чиновники получили возможность участвовать в диалоге о модернизации.

Снижение зарплат в госсекторе из-за кризиса 2011 года и намерение властей сократить число чиновников снизили уровень поддержки нынешнего курса страны в этой группе. Особенно это касается рядовых чиновников низшего звена и молодых специалистов, которых большинство.

Однако инициаторы диалога о модернизации Беларуси и Европейский союз в целом не стремились привлечь чиновников и экспертов от власти к участию в инициативе.

Такое поведение усложнило реализацию идеи диалога о модернизации, так как именно эта группа интересов наиболее лояльно отнеслась бы к реформам в отличие от силовиков, местных властей, директоров предприятий и представителей аграрного лобби.

Перечисленные группы интересов наиболее негативно относятся к перспективам модернизации, так как в случае реформ они могут потерять государственные субсидии, руководящие должности и возможность участия в управлении государством. Одновременно эти группы оказывают наиболее сильное воздействие на власть.

Так, во многом реакция сельскохозяйственного лобби притормозила рост цен на топливо летом 2011 года, а представители местных властей и директора крупных промышленных предприятий саботировали приватизацию.

Таким образом, перед модернизацией в Беларуси возникает множество проблем и сложностей. При разработке реформ и их реализации особое внимание нужно уделить вопросам продажи государственной собственности, реформам сельского хозяйства и государственного управления. И именно в этих вопросах реформаторы могут встретить наибольшее сопротивление.

Никита БЕЛЯЕВ, *(naviny.by)*

СІТУАЦЫЯ

«Вертыкальныя» дзівосы,

альбо Як выконваюць волю прэзідэнта ў глыбінцы...

Два гады таму ў рэдакцыі адразу некалькіх перыядычных выданняў прыйшлі лісты ад працаўнікоў ТАА “Звянячы” Талачынскага раёна. Людзі скардзіліся на кіраўніцтва гаспадаркі, якое займалася прыпіскамі, урэзваннем заробкаў, іншымі незаконнымі дзеяннямі.

Пасля публікацый крытычных артыкулаў многія хібы і парушэнні былі ўрэшце ліквідаваны. Здавалася, з дапамогаю СМІ праўда і справядлівасць перамаглі, парадак наведзены і самы час паставіць кропку у гэтай банальнай гісторыі. Але дзе там!..

Неўзабаве высветлілася, што кіраўніцтва сельгаспрадпрыемства і не думала саступаць сваім “крыўдзіцелям”. Папросту пачало помсціць людзям. І не ў галаве было начальству, што ўсё яшчэ дзейнічае Закон Рэспублікі Беларусь ад 18 ліпеня 2011 года №300-З “Аб зваротах грамадзян і юрыдычных асоб”. У артыкуле 5 Закона (Гарантыі правоў заяўнікаў) так і сказана: “*Не дапускаць ушчамлення правоў, свабод і (альбо) законных інтарэсаў заяўнікаў, іх прадстаўнікоў, членаў сямей заяўнікаў-грамадзян у сувязі з іх зваротам у арганізацыі, да індывідуальных прадпрымальнікаў”.*

Як толькі вытворчыя хібы больш-менш выправілі, пачалі ціснуць на тых, хто падпісаў ліст-крыўду. Перш-наперш узяліся за ініцыятара пісьма **Аляксея Казырэвіча.** Той якраз ляжаў у бальніцы, а як выйшаў з яе, то быў нямала здзіўлены: яго не дапусцілі на працу, прычым без усялякіх абгрунтаванняў. Спробы дамагчыся хоць бы якога растлумачэння нічога не далі, чалавека папросту не захацелі слухаць. Натуральна, спадар Казырэвіч вымушаны быў звярнуцца да журналістаў. Адзін з іх (карэспандэнт “7 Дзён” Артур Мехціеў) меў нават гутарку са старшынёй Талачынскага райвыканкама. Пасля размовы журналіста з мясцовым “вертыкальшчыкам” Казырэвіча дапусцілі-такі да працы. І зноў падалося, што канфлікт вычарпаны, што можна з палёгкай уздыхнуць. Аднак...

Праз які тыдзень кіраўнік ААТ “Звянячы” **Рудзянок** (не прайшоў зараз пераатэстацыю) піша ўчастковаму інспектару заяву-скаргу на Казырэвіча: быццам апошні 9 красавіка 2010 года без дай прычыны хапаў яго за вопратку, пры гэтым зневажаў ягоную годнасць. І што ж абаронца правоў грамадзян, інспектар Талачынскага РАУС **Ігар Шайтар?..** Канечне, складае пратакол на Казырэвіча, які нібыта ўчыніў адміністрацыйнае правапарушэнне. Яму і не ў галаве, што пры гэтым сам парушае працэсуальныя нормы. Чаму так? А вельмі проста: інспектар нават не захацеў выслухаць довады спадара Казырэвіча ці хоць якія паказанні сведкаў. А варта было б... Ну як той Казырэвіч мог хапаць свайго начальніка за вопратку і зневажаць яго, калі якраз у гэты час праходзіў курс лячэння ў стацыянары Аршанскай бальніцы?.. Неверагодна, але і гэтым разам справядлівасць нібыта ўзяла верх: пастановай суда Талачынскага раёна справа аб адміністрацыйным правапарушэнні ў адносінах да Аляксея Казырэвіча была спынена на падставе п.1 ч.1 арт.9.6 Працэсуальна-выканаўчага кодэкса Рэспублікі Беларусь у сувязі з адсутнасцю здарэння адміністрацыйнага правапарушэння.

Цікава, што нават прысутныя на працэсе журналісты мелі магчымасць азнаёміцца з пратаколамі апытання сведкаў. І высветлілася, што ў тых пратаколах маюцца шматлікія выпраўленні-падробкі. На ўсялякі выпадак былі зроблены ксеракопіі тых гора-пратаколаў. А яшчэ ў размове з журналістамі адзін са сведкаў — М.Мяснікоў — прызнаўся, што яму пагражаў участковы: маўляў, будзеш звольнены з працы, калі не падпішаш неабходныя паказанні. У беднага сведкі ад страху так дрыжэлі рукі, што за яго подпіс зрабіў сам участковы міліцыянер.

Фальсіфікацыя пратакола была настолькі відавочнай, што па патрабаванні пракурора Талачынскага раёна ўчастковы інспектар быў прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці. А начальніку Талачынскага РАУС **Сяргею Барвянкову** было вынесена афіцыйнае папярэджанне аб недапушчальнасці здзяйснення паўторнага правапарушэння. Але во дзіўна: неўзабаве стала вядома, што інспектар Шайтар з участковага зрабіўся намеснікам начальніка аддзела правапарадку і прафілактыкі Талачынскага РАУС. Ну і хай сабе падвысілі па службовай лесвіцы — можа, чым добрым вылучыўся ці там яшчэ што... Галоўнае, зноўку можна было ставіць кропку ў гісторыі. Да таго ж на той час дырэктар ААТ “Звянячы” за шматлікія парушэнні не прайшоў атэстацыю і быў адхілены ад пасады. Але гісторыя не скончылася, наадварот, мела свой працяг...

Упраўленнем ведамаснага кантролю Віцебскага аблвыканкама была праведзена рэвізія АТ “Звянячы”. Па яе выніках было ўстаноўлена, што з-за нядбайнага выканання сваіх службовых абавязкаў былым старшынёй кааператыва М.Рудзянком прадпрыемству прычынена шкода ў памеры 27.097.400 рублёў. У эквіваленце і па курсе на той час (красавік 2011 года) гэта блізу 10.000 долараў. Як так атрымалася? А вельмі проста: спадар Рудзянок парушыў патрабаванні якраз працоўнага заканадаўства, уладкоўваючы на працу (адразу на некалькі пасад) спадарыню Лукашэвіч... Такое працаўладкаванне пацягнула залішнія выплаты заработнай платы, вылілася ў вельмі кругленькую суму. Зразумела, акт рэвізіі быў накіраваны ў РАУС Талачынскага раёна для прыцягнення фігурантаў да адказнасці.

І што ў выніку?.. Прайшло паўтара года, а спадарыня Лукашэвіч як працавала на сваім месцы, так і працуе. Грошы кааператыву так і не вернуты... Цікавы момант: жанчына займала адразу 5 пасад, рэгулярна атрымлівала зарплату. Адно незразумела: як можна адначасова ўпраўляцца з работай у пяці месцах — ну проста ўдарніца...

Тым часам месцічы звярнуліся ў Дзяржкантроль, з тым каб справа была даведзена да канца ды ўрэшце парадак быў наведзены, а вінаватыя пакараны. Але з Талачынскага РАУС прыйшло пісьмо, у якім чорным па белым напісана: *“З чэрвеня 2011 года ва ўзбуджэнні крымінальнай справы ў адносінах да Лукашэвіч Р. адмоўлена на падставе арт.29. ч.1 п.2 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь у сувязі з неўстанаўленнем у яе дзеяннях складу якога-небудзь злачынства”.* Пры гэтым матэрыял праверкі (для прад’яўлення адпаведнага іску) накіраваны ў пракуратуру Талачынскага раёна.

Мінуў яшчэ адзін год. Але матэрыяльную шкоду, нанесеную сельгаспрадпрыемству “Звянячы”, так ніхто і не кампенсаваў. Спадарыня Лукашэвіч як займала некалькі пасад, так і займае. Ды яшчэ лічыць сябе пакрыўджанай: маўляў, грошы зарабляю сумленнай працай. Можа, яна і мае рацыю, можа, сапраўды майстрыха на ўсе рукі, але ж груба парушана працоўнае заканадаўства... Значыцца, камусьці вельмі хацелася дагадзіць гэтай жанчыне, нават нягледзячы на тое, што парушаецца закон...

Днямі журналісты (уключаючы аўтара гэтай нататкі) наведалі пракурора Талачынскага раёна Івана Антонавіча Ёдзіса. З размовы выцякала, што справа ўсё ж будзе накіравана ў суд, але іск прад’яўляць не Лукашэвіч, а былому старшыні СВК “Звянячы”, які яе ўсімі праўдамі і няпраўдамі працаўладкоўваў...

Ва ўсёй гэтай гісторыі здзіўляе і наступнае: начальнік Талачынскага РАУС спадар Барвянкоў вельмі ўжо паблажліва ставіцца да, мякка кажучы, неправамерных дзеянняў звянячынскіх начальнікаў, ледзь не схільны іх абараняць... Калі журналіст адной рэспубліканскай газеты (дзяржаўнай, заўважце) звярнуўся да яго з просьбай пракаментаваць канфлікт, той у катэгарычнай форме адмовіўся з ім размаўляць. Тады карэспандэнт нагадаў яму, што варта кіравацца ўсё ж законамі Рэспублікі Беларусь “Аб зваротах грамадзян і юрыдычных асоб”, “Аб сродках масавай інфармацыі”... Толькі міліцэйскі начальнік у адказ заявіў, што за сваё зневажанне пасадзіць яго... Але за што такая пагроза?! За тое, што журналіст выконвае сваю работу, кіруецца законамі Рэспублікі Беларусь, Указам Прэзідэнта №65 ад 6 лютага 2009 года “Аб удасканаленні работы дзяржаўных органаў, іншых дзяржаўных арганізацый са сродкамі масавай інфармацыі”?.. Між іншым, якраз ва ўказе сказана: “ У мэтах забеспячэння своечасовага і аб’ектыўнага інфармавання грамадскасці аб падзеях сацыяльна-эканамічнага і грамадска-палітычнага жыцця краіны:

1.Устанавіць, што:

1.1.кіраўнікі дзяржаўных органаў і іншых дзяржаўных арганізацый (калі не вызначана іншае, далей — дзяржаўныя органы) нясуць персанальную адказнасць за стан работы са сродкамі масавай інфармацыі *(далей — СМІ)”.*

Ну і гэтак далей... Шкада, што людзі, якія пакліка765 сачыць за выкананнем законаў Рэспублікі Беларусь, самі ж і парушаюць іх.

І яшчэ адзін момант у гэтай працяглай па часе гісторыі, паказальны з пункту гледжання дзейнасці ўсёй так званай “вертыкалі”. Па дадзеным інцыдэнце спадар Казырэвіч падаў скаргу на імя міністра МУС і быў нямала здзіўлены тым, што па яго скарзе на начальніка Талачынскага РАУС прыйшоў разбірацца... участковы. Ды і кажа аўтару скаргі: не магу я, маўляў, супраць свайго начальніка каціць бочку.

У выніку, як можна здагадацца, з МУС прыйшла адпіска: парушэнняў не выяўлена...

Адным словам, наша міліцыя нас беражэ, а яшчэ больш — сама сябе сцеражэ. А яна ж існуе на сродкі падаткаплацельшчыкаў, яна — твар дзяржавы, так бы мовіць... Наколькі ён прывабны — табе, чытач, меркаваць самому.

Георгій ЧЫГІР.

Талачынскі раён.

УВАГА: КОНКУРС!

Фіксуем усё, што радуе вока

Шаноўныя чытачы!

Жыццё сучаснага чалавека суправаджаецца фота. Па святах і буднях, у падарожжы і дома — цяпер дзякуючы найноўшай тэхніцы кожны фіксуе ўсё, што радуе вока, што звяртае ўвагу. Але часта таленавітыя здымкі бачаць толькі вашы родныя і сябры...

*Дасылайце іх у рэдакцыю! Мы адкрываем новую рубрыку — **“Фотаакно”** — менавіта для лепшых чытацкіх фатаграфій. Спадзяёмся на актыўнае супрацоўніцтва. Не забывайцеся падпісваць сваё прозвішча, а таксама месца жыхарства. Напрыканцы года падвядзём вынікі і ўзнагародзім пераможцаў. Нагадваем: наш электронны адрас — **nv@promedia.by**, паштовы — **220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а**.*

Хутаранка Ніна Маркевіч. Вілейскі раён.

Фота Святланы СУХАДОЛЬСКАЙ.

ЧУЛІ?

Адкрыццё адкладваецца

Тры новыя станцыі першай лініі Мінскага метрапалітэна — “Грушаўка”, “Міхалава” і “Пятроўшчына” — запрацуюць хутчэй за ўсё ў лістападзе.

Будаўнікі прызналіся, што ў верасні (а менавіта на першы месяц восені 2012 года быў прызначаны тэрмін адкрыцця станцый) адбудзецца толькі пробны пуск. Першыя пасажыры з’явяцца на пероне “Грушаўкі”, “Міхалава” і “Пятроўшчыны” хутчэй за ўсё не раней лістапада.

На 60 працэнтаў

РУП “Белпошта” павысіла тарыфы на паслугі паштовай сувязі агульнага карыстання, якія аказваюцца фізічным і юрыдычным асобам.

Падаражэла перасылка пісьмовай карэспандэнцыі ў межах рэспублікі — паштовых картак, пісем і бандэроляў. Тарыфы павышаны на 60 працэнтаў. Так, адправіць адрасату паштовую картку цяпер будзе каштаваць 800 рублёў.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ТЕМЫ

Следы ведут в Грузию?

Сотрудница убитого в Минске грузинского экс-депутата, бизнесмена Бондо Шаликиани утверждает, что его убийство было политическим и следы ведут в Грузию.

Такое заявление сделала в эфире ОНТ женщина по имени Юлиана. По ее словам, Шаликиани проживал в Минске примерно 3,5 года. Здесь у него был ресторанный бизнес, в планы входило открытие нескольких кафе. Каких-либо криминальных авторитетов рядом с ним она не видела и об угрозах со стороны уголовного мира не знает. “Он был спокойным бизнесменом, никому не переходил дорогу”, — так охарактеризовала убитого женщина.

В разговоре с Юлианой за неделю до своего убийства Шаликиани якобы предупреждал женщину о том, что его могут убить, и просил “довести до нужных органов” политическую подоплеку преступления. Напомним, что Шаликиани считал Саакашвили своим “кровным врагом”, а грузинский президент обвинял его в финансировании оппозиции.

Белорусское следствие в качестве одной из основных версий убийства рассматривает “криминальные разборки преступных группировок иностранных государств”.

МАХЛЯРСТВА

А ім усё мала...

Як аказалася, пасля распаду СССР сярод савецкіх ваенных знайшлася велізарная колькасць тых, хто вырашыў скарыстацца сітуацыяй і, сыходзячы ў адстаўку, аформіў пенсіі адразу ў дзвюх дзяржавах — Расіі і Беларусі.

Следчы камітэт пачаў узбуджаць крымінальныя справы ў дачыненні да ваенных пенсіянераў, якія пасля распаду Савецкага Саюза на працягу ўсіх гэтых гадоў умудраліся адначасова атрымліваць пенсію з боку Расіі і Беларусі.

Да распаду СССР усе ваенныя былі на службе ва Узброеных Сілах Савецкага Саюза. Калі ж з былых рэспублік Саюза пачалі ўтварацца самастойныя дзяржавы, ваенным далі права выбіраць, на службе якой краіне яны застануцца. Як правіла, на тэрыторыі якой дзяржавы ваенны служыў у гэты час, да той краіны яго і “прыпісвалі”. Але многія ваенныя праз год-два пасля распаду СССР і яго Узброеных Сіл сыходзілі на пенсію, а паколькі асноўны тэрмін іх службы прыходзіўся ўсё ж на СССР, пераймальнікам абавязацельстваў якога стала Расія, ім было дадзена права выбіраць, чыю ваенную пенсію атрымліваць — расійскую або іншай дзяржавы, напрыклад, Беларусі. Вельмі многія выбіралі менавіта расійскую ваенную пенсію, паколькі яна была вышэйшая. Атрымаўшы статус расійскага ваеннага пенсіянера, частка ваенных з’язджала жыць у Расію, а частка заставалася ў той дзяржаве, дзе скончылася іх служба.

Знайшлася досыць вялікая колькасць вайскоўцаў, якія вырашылі схітраваць і стаць пенсіянерамі адразу дзвюх дзяржаў. Разлік быў на тое, што ў блытаніне пасля развалу СССР ваенныя ведамствы наўрад ці змогуць разабрацца, хто і колькі ваенных пенсіянераў ўтрымлівае. Так яно і было да апошняга часу. Аднак нядаўна ваенныя ведамствы Расіі і Беларусі зверылі спісы ваенных пенсіянераў і выявілі вялікую колькасць ашуканцаў, якія афармілі пенсію адразу ў дзвюх дзяржавах. Пасля гэтага пачалася карпатлівая аператыўная праца праваахоўных органаў, паколькі ў дзеяннях ваенных відавочна ўгледжваліся прыкметы махлярства. І вось з’явіліся першыя вынікі гэтай дзейнасці.

Так, упраўленнем Следчага камітэта па Магілёўскай вобласці ўзбуджана крымінальная справа ў дачыненні да грамадзяніна Расіі, жыхара в.Аляксандрава Чавускага раёна. Ваенны пенсіянер пераехаў на пастаяннае месца жыхарства ў Беларусь і з студзеня 1998 года падманам аформіў пенсію ў Міністэрстве абароны Беларусі, атрымліваючы пры гэтым пенсію ў Мінабароны Расіі. Такім чынам, на працягу 14 гадоў ён атрымліваў пенсію ў дзвюх дзяржавах, незаконна паклаўшы ў сваю кішэнь больш за 64 мільёны рублёў і прычыніўшы на гэтую суму шкоду Міністэрству абароны Беларусі.

Яшчэ адна крымінальная справа ўзбуджана Следчым камітэтам у дачыненні да кіраўніка фермерскай гаспадаркі Брэсцкай вобласці. З жніўня 1993 года ён таксама аформіў ваенную пенсію і ў Мінабароны Беларусі, і ў Мінабароны Расіі. У гэтым выпадку ваенны пенсіянер за 19 гадоў здолеў незаконна пакласці ў сваю кішэню больш за 276 мільёнаў рублёў.

У дачыненні да абодвух ваенных пенсіянераў узбуджаны крымінальныя справы па прыкметах злачынства, прадугледжанага ч.4 арт.209 Крымінальнага кодэкса Беларусі (махлярства, здзейсненае арганізаванай групай альбо ў адмыслова буйным памеры), санкцыя якой прадугледжвае пакаранне да 10 гадоў пазбаўлення волі.

Праца па выяўленні ваенных пенсіянераў-ашуканцаў, якія атрымліваюць пенсію адразу ў дзвюх дзяржавах, працягваецца.

“Штодзённік”.

УЖАС!

Отвлеклась на плач ребенка

И убила человека

Страшная авария произошла в минувшие выходные в Скиделе Гродненского района.

Как сообщили в Госавтоинспекции, при движении в направлении автодороги Минск—Гродно молодая женщина 1992 года рождения на “Рено” выехала на встречную полосу и столкнулась с “Маздой”. Она отвлеклась от управления, когда заплакала дочка. Наверное, ей показалось, что отвлеклась на секунду, но этого хватило, чтобы выехать на встречную полосу. Последовал сильнейший удар. Водитель “Мазды” скончался на месте происшествия. Виновница столкновения, а также ее 10-месячная дочь госпитализированы. Ребенка спасло то, что он находился в детском автокресле, поэтому получил только травмы головы; у его матери — также травмы головы и переломы.

К СЛОВУ

За три дня на дорогах Беларуси погибли 12 человек

За прошедшую пятницу и выходные дни на дорогах Беларуси зарегистрировано 797 дорожно-транспортных происшествий. Совершено 58 ДТП, в которых 12 человек погибли, 59 получили ранения.

Среди получивших в ДТП смертельные травмы — шесть водителей, три велосипедиста, три пассажира, один пешеход.

За управление транспортными средствами в состоянии опьянения задержано 511 водителей.

ТЭМА ДНЯ

Цэнавы галоп

Днямі сустрэў знаёмую пару пенсіянераў — прыехалі з лецішча, каб атрымаць пенсію... Ледзь не плачуць: пайшлі ў аптэку за лекамі і аддалі за самае неабходнае... 845 тысяч рублёў, амаль трэць ад дзвюх пенсій. “І як пражыць на астатняе? — развяла рукамі Зінаіда Іванаўна. — Хіба што зёлкамі лячыць той дыябет ды астатні букет хвароб... І пра што ён сабе думае?..”

Не варта было перапытваць, каго мела на ўвазе спадарыня Гарбушына. І так усё зразумела...

Усё гэта прыгадалася акурат, як прачытаў статыстычныя даныя па ацэнцы індэкса спажывецкіх цэн па стане на 7 жніўня 2012 года. Выходзіць, індэкс на тавары і платныя паслугі насельніцтву за перыяд з пачатку месяца да сярэдніх цэн ліпеня 2012 г. склаў 101% — усяго нічога... Ну сапраўды, быццам і невялікія падвышэнні.

Хлеб і хлебабулачныя вырабы — на 3%; гарэлка — на 2,6%; сухія малочныя сумесі для дзіцячага і дыетычнага харчавання — на 1,2%; піва — на 0,9%; каўбаса, кансервы мясныя, пернікі, вермішэль, локшына і соль — на 0,7%; паўфабрыкаты з мяса птушкі, сыркі плаўленыя, мука пшанічная — на 0,5%; мэбля — на 0,8%.

Далей — яшчэ болей.

Паслугі электразабеспячэння — на 23,7%; сотавай электрасувязі — на 18,4%; чыгуначнага транспарту міжнародных зносін — на 11%; на бытавыя паслугі — на 2,1%.

У асобку — па кожнай пералічанай пазіцыі — нібыта мізэр, а як агулам — то проста жах. Асабліва калі ўспомніць, што толькі за 20 ліпеньскіх дзён індэкс спажывецкіх цэн падрос на 2,3%...

Канечне, з масавым паступленнем у продаж айчыннай і замежнай пладова-гароднінай прадукцыі кошты на памідоры ды бульбу крышку з’ехалі, але ж гэта заслуга не дзяржавы, а самой Зінаіды Іванаўны, бо ў яе на лецішчы і тая бульба, і тыя памідоры...

У выніку татальнага павышэння цэн пакутуюць не толькі пенсіянеры, стогнуць і ўсе астатнія, хто не пры пагонах і не пры ўладзе. Прыкладам, сярэдняя заработная плата бюджэтнікаў за чэрвень склала 3 мільёны 84 тысячы рублёў, іншых працоўных — 3 мільёны 752 тысячы. У эквіваленце — гэта крыху болей за 400 долараў. Але што значыць “у сярэднім”? Можа, як у тым анекдоце?.. Памятаеце, як старшыня калгаса аб’явіў народу, што сярэдняя зарплата ў ягонай гаспадарцы высокая — ажно сто рублёў. А Мар’я Сцяпанаўна і кажа: мая суседка Агапа — гуляе направа і налева, сквалыга, якіх свет не бачыў, то выходзіць, што і я — у сярэднім — гулёна і прайдзісветка?.. Гэтак і тут: на аўтамабільным і трактарным заводах зарплата 6—7 мільёнаў, па краіне — палавіна з таго, а на вёсцы — яшчэ меней... І потым, сам Лукашэнка сказаў, што 500 долараў — гэта не грошы... Тут ён мае рацыю, бо паўтысячы “зялёных” — гэта толькі каб неяк выжыць, а не жыць панармальнаму. Але ж і тыя 500 “баксаў” — яшчэ толькі ў мроях начальніцкіх галоў. Яны ўсё баюць, што за межамі “сінявокай” цэны на прадукты яшчэ больш “куслівыя”, чымся тут, што паслугі медыцынскія недаступныя, што кватэрная плата завоблачная... Але забываюць казаць, якія заробкі ў тых жа палякаў, літоўцаў і нават у расіян... А цэны на прадукты харчавання за бугром практычна гэткія ж, як і ў Беларусі. Хто насамрэч у шакаладзе-мармеладзе, а хто ў накладзе — вядома кожнаму. Вось толькі палёгкі ад гэтага няма — ні Зінаідзе Іванаўне, ні гэткім жа іншым людзям...

Георгій ПЛАТОНАЎ.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Ведалі б французы!..

Наколькі далёкія ўлады ад праблем народа, сведчыць сітуацыя ў вёсцы Студзёнка на Барысаўшчыне.

Увосень на Барысаўшчыне ў месцах, якія маюць гістарычнае значэнне ў сувязі з вайной 1812 года, плануецца правесці грандыёзныя мерапрыемствы, прымеркаваныя да 200-годдзя тых памятных падзей. Пройдуць яны і ў вёсцы Студзёнка, дзе 200 гадоў таму напалеонаўскія войскі пераправіліся праз Бярэзіну. У Студзёнцы плануюць правесці мітынг-рэквіем, мяркуецца, што прыедуць госці з Францыі, паведаміла газета “Мінская праўда”.

Як расказала газеце намеснік старшыні Барысаўскага райвыканкама Валянціна Шутко, у рэгіёне намячаецца правесці шэраг розных мерапрыемстваў, у тым ліку падрыхтоўку тэрыторыі пад рэканструкцыю бітвы на Брылёўскім полі, распрацоўку інфармацыйных стэндаў, добраўпарадкаваць тэрыторыю, адрамантаваць памятныя знакі ў вёсцы Студзёнка і на Брылёўскім полі.

Праўда, жыхароў Студзёнкі рамонт памятнага знака хвалюе мала. Справа ў тым, што на працягу многіх гадоў тут існуе праблема з водазабеспячэннем. “Спадзяваліся, што ў сувязі з круглай датай на гэтую праблему ўлады ўсё ж звернуць увагу, — распавядаюць мясцовыя жыхары. — У вёсцы з адной калонкі вада ледзь цячэ, другая калонка не працуе зусім. Тыя, хто працуе ў Барысаве, каністрамі возяць з горада ваду. У калодзежы вады амаль няма, ды і тая, што засталася, з-за спякоты пратухла. Да нашай шматгадовай “засухі”, як мы пераканаліся, уладам справы няма, у іх святочныя мерапрыемствы ў галаве... Ведалі б тыя французскія госці, якія сюды прыедуць, у якім каменным веку знаходзіцца гістарычная вёска!” — паведамляе партал рэгіянальных навін “Ex-press”.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
14 ЖНІЎНЯ 2012 г.

ПАЗІЦЫЯ

Хто растаптаў сімвалы?

19 верасня 1991 года Вярхоўны Савет Беларусі 12-га склікання дзвюма трэцямі галасоў зацвердзіў сімвалы новай суверэннай дзяржавы, якая была адроджана 25 жніўня 1991 года, калі Дэкларацыя аб незалежнасці, абвешчаная 27 ліпеня 1990 года, набыла статус часовай канстытуцыі.

Добра помніцца, як у газеце "Звязда" ад 18 сакавіка 1995 года быў надрукаваны зварот групы артадаксальных дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь (у асноўным камуністаў і ветэранаў) да прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі з просьбай ініцыіраваць правядзенне Рэспубліканскага рэферэндуму аб адносінах насельніцтва да афіцыйнай сімволікі Рэспублікі Беларусь. Дэпутаты пісалі, што на месцах ім ад выбаршчыкаў паступалі негатыўныя водгукі аб дзяржаўнай сімволіцы, прынятай Вярхоўным Саветам 19 верасня 1991 года. Можна паверыць, што такія водгукі паступалі ад "заўсёды ўчарашніх", але наўрад ці ад простых рабочых і калгаснікаў, многія з якіх мала што ведалі аб гісторыі дзяржаўнай сімволікі, а то і зусім нічога не ведалі, таму што ніколі ў школе і іншых навучальных установах сімволіку спецыяльна не вывучалі. Аўтары звароту да прэзідэнта пісалі, што герб "Пагоня" і бел-чырвона-белы сцяг былі зацверджаны 27 ліпеня 1942 года гітлераўскім намеснікам — гаўляйтэрам В.Кубэ для стваранай акупантамі марыянетачнай Беларускай цэнтральнай рады. Недасведчаныя чытачы, якія не ведалі гісторыі гэтых сімвалаў, маглі падумаць, што яны з'явіліся ўпершыню менавіта ў 1942 годзе. Але ж гісторыя "Пагоні" і бел-чырвона-белага сцяга багатая і даўняя. Паводле аднаго летапісу, Вялікі князь Віцень у 1296 годзе прыдумаў сабе герб і ўсяму Вялікаму Княству Літоўскаму пячатку: "рыцар збройны на кані з мячом, якога называюць Пагоня".

У другім летапісе стварэнне герба "Пагоня" прыпісваецца князю Нарымунту і растлумачваецца, што герб азначае сталага правіцеля, які можа абараніць сваю Бацькаўшчыну. Гэта — "муж збройны на коне белом в полю червоном". Тут знамянальна спалучэнне ў сімвале двух колераў — белага і чырвонага, што потым стала характэрным для беларускага нацыянальнага сцяга. Спачатку "Пагоня" была асабістай эмблемай князя, з цягам часу стала гербам дынастыі і затым дзяржавы. За дзяржаўны герб Вялікага Княства Літоўскага "Пагоня" прынята ў 1384 годзе.

Дэпутаты-артадоксы адзначылі, што пад гербам "Пагоня" і бел-чырвона-белым сцягам прыслужнікі фашысцкіх акупантаў рэпрэсавалі і вешалі змагароў за вызваленне Беларусі. Але ці вінаваты тут самі сімвалы? Напэўна, у Літве, Латвіі, Эстоніі прыслужнікі фашыстаў таксама скарыстоўвалі нацыянальную сімволіку гэтых краін, але ж народы дзяржаў Балтыі не адмовіліся па гэтай прычыне ад сваіх гербаў і сцягоў. Наадварот, яны шануюць і ганарацца сваёй дзяржаўнай сімволікай. Толькі ў Беларусі дазвалялася беспакарана ненавідзець і зневажаць усё нацыянальнае.

Узнікае і такое пытанне. Пад чырвоным савецкім сцягам і гербам сталіністы знішчылі дзясяткі мільёнаў нявінных людзей. У газеце "Аргументы и факты" №13 (494) за 1990 год быў змешчаны артыкул "Три цифры" аб чалавечых ахвярах у СССР з 1917-га па 1959 год. Па падліках Куранава, агульныя страты насельніцтва СССР складаюць 110,7 мільёна чалавек, у тым ліку страты, звязаныя з вайной, — 44 мільёны чалавек (40%), а ў неваенны (мірны) час рэвалюцыі і рэвалюцыйных пераўтварэнняў народы СССР страцілі 66.700.000 чалавек. Вось яна, цана бяздумных эксперыментаў бальшавіцкай улады. Знішчыць амаль 111 мільёнаў чалавек — ці ж гэта не генацыд? Курапаты зараз вядомы ўсяму свету. А колькі ж соцень ці тысяч такіх вядомых і невядомых Курапатаў на ўсёй вялізнай тэрыторыі былога СССР? Усе гэтыя злачынствы зроблены пад чырвоным рэвалюцыйным сцягам і савецкім гербам. Дык ці можна нам адмаўляцца ад "Пагоні" і бел-чырвона-белага сцяга, спрадвечных беларускіх сімвалаў?

Яшчэ цытата са звароту тых прабальшавіцкіх дэпутатаў: "З улікам таго, што Беларусь з'яўляецца суверэннай дзяржавай, не да твару ёй пераймаць герб і сцяг няхай і дружалюбнай, але іншай суверэннай краіны — Літвы, якія былі зацверджаны парламентам намнога раней за нашу рэспубліку". Дарэчы, у Літве не бел-чырвона-белы сцяг. А тое, што ў нас з Літвой амаль аднолькавы герб "Пагоня", гэта гаворыць толькі аб тым, што і Літва, і Беларусь былі ў складзе адзінай дзяржавы — Вялікага Княства Літоўскага. Мне здаецца, што і Украіна, землі якой таксама ўваходзілі ў склад Вялікага Княства Літоўскага, магла б узяць для сваёй дзяржавы герб "Пагоня". Нічога кепскага ад гэтага не было б.

Цікава і тое, што артадаксальныя дэпутаты не выступалі супраць расійскага герба і сцяга, якія раней былі сімваламі царскага самаўладдзя. Толькі "Пагоня" і бел-чырвона-белы сцяг ім заміналі, не давалі спакойна жыць.

Я думаю, што дэпутаты дарэмна ўпарта змагаліся з беларускай нацыянальнай сімволікай. У іх хапала спраў больш сур'ёзных і важных: эканамічны крызіс, абвальнае збядненне людзей, пустыя паліцы ў магазінах, асабліва на вёсцы, няспынны рост цэн на ўсе тавары...

Пачынаць рэформы ў краіне трэба з вяртання сваіх спрадвечных нацыянальных сімвалаў — "Пагоні" і бел-чырвона-белага сцяга, з увядзення новых грошай — талера, і трэба спяшацца, інакш Расія ўвядзе ў нас свой рубель і праглыне Беларусь без астатку, як нядаўна заўважыў былы кіраўнік урада Беларусі Вячаслаў Францавіч Кебіч. Думаю, "Народнай Волі" трэба нагадаць чытачам, чыімі канкрэтна рукамі быў зроблены разварот Беларусі ў мінулае. Надрукаваць прозвішчы тых, хто адмовіўся ад нацыянальных святынь. Каб гісторыя помніла...

Кліменцій КОЖАН.

в.Германавічы
Шаркоўшчынскага раёна.

ТАК ДУМАЮ!

Уладу на штыках не ўтрымаць

Купіў камп'ютар і цяпер кожны вечар заходжу то на адзін сайт, то на другі. А бывае, што за пару гадзін зраблю агляд ледзь не ўсіх беларускіх парталаў, якія спецыялізуюцца на грамадска-палітычных навінах.

У апошнія дні цікавіўся вестками з Алімпіяды. Але больш за ўсё мяне ўразіла паведамленне пра тое, што Аляксандр Лукашэнка ў чарговы раз сёлета падняў заробак сілавікам. Калі гэта так, то тут ёсць над чым задумацца. Па-першае, няўжо з няўмольным ростам цэн пагоннікам стала жыць горш, чым усім астатнім? Па-другое, ці не звязана гэта з парламенцкімі выбарамі, якія могуць ускалыхнуць сітуацыю ў краіне?

Я скажу так: з дапамогай штыкоў можна часова дабіцца жаданых вынікаў, але на іх доўга ўладу не ўтрымаць. Таму няма сэнсу падкупаць сілавікоў, лепей падумаць пра бедных пенсіянераў.

Іван САМОЙЛАЎ,
інжынер.

З ПІСЬМА...

Хто зацікаўлены ў чэргах?

...Сапраўды, хто зацікаўлены ў чэргах на мяжы? Нашы суседзі — літоўцы, палякі, латышы, украінцы? Чыноўнікі Еўрасаюза? Ці беларускія ўлады, якія хочуць трымаць людзей за жалезнай заслонай?

У любым выпадку праблема вострая, і яе трэба тэрмінова вырашаць. Людзі — не жывёліны, якіх можна трымаць у загоне да непрытомнасці.

Галіна
КУПРЫЯНАВА.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Знай, народ, хто «сексот»

Былы кіраўнік выбарчага штаба Мікалая Статкевіча Сяргей Марцалеў прапанаваў апазіцыянерам прайсці праверку на дэтэктарах хлусні: маўляў, такім чынам можна выявіць, хто супрацоўнічае са спецслужбамі.

У дэмакратаў мала згоды,
І што ні сходка, то раздрай.
Няпросты выбар для народа,
Хоць абяцае кожны рай.
І кожны б'е адчайна ў грудзі,
Перад амбонам акурат:
— Павер, народ, паверце, людзі,
Што я — сапраўдны дэмакрат!
Гатовы я пайсці за краты,
Каб звергнуць сённяшні рэжым,
А іншыя — не дэмакраты,
Гаворыць голасам чужым.
Яны спецслужбаў маюць "ксівы"
І ўсіх "закладваюць" тайком,
Або гатовыя Расіі
Прадаць Радзіму — родны дом.
У рэшце рэшт абрыдлі свары,
Запал "пагрызціся" патух,
Бо не напісана ж на твары,
Што хтось прадаўся за панюх.
Каб зняць адразу ўсе праблемы,
Каб "пляцкаць" не было прычын,
Няхай так званыя нацдэмы
Праверку пройдуць як адзін.
Хай сведчыць самы нехлямяжы,
Што са спецслужбамі — ні-ні!
І не на словах хай дакажа,
А на дэтэктары хлусні.
Не правядзеш прыборчык гэты,
І будзе ведаць наш народ,
Хто сапраўды "нацдэм адпеты",
Хто насамрэч "стукач-сексот".
На кожным — правады, як збруя,
Хоць некаму і неўспадоб.
Той, хто дэтэктарам кіруе,
Не задае пытанні ў лоб.
Размовы з "зацугляным" людам
Распачынае ён здалёк
І сочыць: шчыры ці аблуда?
Як зрэагуе чыйсьці клёк?
Пытанні колюць дэмакратаў,
Нібы асенняе асцё.
Дэтэктар, мовіць так, пакратаў
Усё іх тайнае жыццё.
Адзін крычаў калісь:
— Я гранты
Вазіў для нашанскіх праграм!
(Самрэч купляў для жонкі транты,
І шыкаваў за гранты сам.)
Другі крычаў з трыбуны словы:
— Мне неўспадоб тутэйшы ўрад!
(Выходзіць жа, што сам гатовы
Міністрам стаць і будзе рад.)
Сябрам заўжды даводзіў трэці:
— Я з жонкай цэлае адно!
(А да яго "прыносяць чэрці"
Трох палюбоўніцаў ажно.)
Чацвёрты скардзіўся без меры:
— Няма ў мяне свайго жытла
(А дочкам аж па дзве кватэры
Рука бацькоўская дала).
На сходках пераконваў пяты:
— Гарачыя дзянькі мае!
Пішу, працую, як пракляты
(А сам віно на дачы п'е).
Услед за імі шосты, сёмы...
У кожнага — "двайное дно",
"Шкілет у шафе" невядомы,
Які таіўся там даўно.
Затым дзясяты быў і соты —
Іх паспрабуй пералічы...
Знайшліся, ведама ж, "сексоты"
І, безумоўна, "стукачы".
Затым праз тэле і газеты
Народу вынеслі на суд
І "кампрамат" так званы гэты,
І тайны блуд,
І проста бруд...
І думалі: народ цяперка
Іх, дэмакратаў, пракляне,
Бо паказала ўсім праверка:
Яны — заганныя... Аж не!
Паўсюль выказваліся людзі,
Пачуўшы гэты "кампрамат":
— Хіба ж мы ўсе жывём не ў блудзе?
У нас таксама хібаў шмат.
Не заракаюцца ніколі
Ні ад сумы, ні ад турмы,
Гарэлку п'юць, калі на волі...
А значыць, гэткія ж, як мы!
Як на далоні дэмакраты,
Цяпер іх знаем навылёт!

* * *

І талакою ў дэпутаты
Іх, як сваіх, абраў народ.

ОТКЛИК

Что же мы построили?

Я прочитал опубликованную в газете "Народная Воля" 27 июля 2012 года статью Светланы Калинкиной "Конь в сенате". В этой статье говорится о неприглядном нравственном и политическом облике большинства депутатов нынешнего парламента Беларуси, о лживости разглагольствований многих высших государственных чиновников об их так называемой "великой заботе" о состоянии здоровья рядовых граждан Беларуси, о происходящем сейчас под руководством президента очень существенном "улучшении" материального положения почти всех белорусов и белорусок.

Это ужасно! Старому, больному человеку государство отжалело один памперс на трое суток. А для зарплат высшим чиновникам, для строительства хоккейных дворцов, для обеспечения множества охранников президента огромные суммы денег у государства имеются всегда. Такова действительная обстановка в нынешней Беларуси. Капиталистической Беларуси. Подчеркиваю: под разговоры о заботе о простом человеке мы построили капитализм в самом худшем смысле этого слова.

Сергей Федорович
БОРИСОВ,
геолог.

P.S. *Я искренне желаю героическому коллективу редакции "Народной Воли" всего самого лучшего! И главное — не бояться поднимать темы, которые "болят" простому человеку, но не "болят" государству.*

РЭХА

Ён пазнаёміў шведаў з творчасцю Васіля Быкава

Калі мой калега даведаўся пра шведскі "плюшавы дэсант" над Івянцом і Мінскам, ён сумна заключыў: для шведскага амбасадара ў Беларусі гэта дабром не скончыцца. Так яно і адбылося. Стэфана Эрыксана ў адзін момант зрабілі ворагам беларусаў. Яго абвінавацілі ў тым, што ён не спрыяў росквіту шведска-беларускіх эканамічных сувязяў. У тым, што "в шведском посольстве экстремисты инструктировались, как организовывать массовые беспорядки, погромы на улицах, как нападать на милицию, готовить провокации против обычных белорусских граждан". Нарэшце, ведайце, беларускія грамадзяне: "До сих пор не ясна степень возможности участия как С.Эриксона, так и шведского руководства в организации провокации с нарушением границ Беларуси легкомоторным самолетом, управляемым гражданами Швеции. Вполне возможно, что у властей Беларуси есть более полные данные на этот счет". (Цытуецца па матэрыялах сайта belarus-tv, 3 жніўня, рубрыка "Грамадства".)

А ці ведаюць тыя, каму трэба, што Эрыксан яшчэ на пачатку дзейнасці ў Сінявокай выкарыстоўваў у сваіх мэтах плюшавых таптыгіных? Гэта ж з яго падачы ў 2007 г. дубліравалі на беларускую мову шведскую кінастужку "Калядная казка", у якой маленькая дзяўчынка губляла ў метро не якога-небудзь анучнага цуцыка, а дэструктыўнага мядзведзіка. Што гэта, як не візуальны знак блогеру Антону Сурапіну?

Калі пакінуць іронію, то справа Стэфана Эрыксана зусім празрыстая. Ён калоў вочы сваім выбарам прыярытэтаў і прыхільнасцю да сапраўднай нацыянальнай культуры. На ўсіх афіцыйных мерапрыемствах ужываў толькі беларускую мову. Калі на цырымоніі закрыцця кінафестывалю "Лістапад" у 2006 г. ён падняўся на сцэну і загаварыў на мове краіны знаходжання, тагачасны намеснік прэм'ер-міністра Аляксандр Косінец нават страпянуўся і быццам апраўдаўся: "Я таксама магу гаварыць па-беларуску!" Думаю, побач з шведскім амбасадарам не адзін чыноўнік адчуваў сябе няўтульна.

У дзейнасці Стэфана Эрыксана, якая пачалася, здаецца, у сярэдзіне "нулявых", калі ён быў яшчэ кіраўніком аддзялення амбасады Швецыі ў Мінску, адчуваўся моцны гуманістычны пачатак. Меў ён справу як з дзяржаўнымі ўстановамі, так і з незалежнымі носьбітамі мастацтва, але на першае месца ставіў талент і якасць твора. Пазнаёміў шведаў з творчасцю Васіля Быкава. Дні культуры Швецыі, якія старанна арганізоўваў у нас спадар Эрыксан амаль штогод (апошні раз у 2011 г.), уключалі не толькі адборныя музычныя гурты і калектывы, фільмы, паэтычныя і празаічныя творы сваёй краіны. У іх прысутнічаў, так бы мовіць, наш нацыянальны акцэнт. Напрыклад, гэта былі беларуска-шведскія літаратурныя чытанні з удзелам філосафа-пісьменніка Валянціна Акудовіча, паэтаў Андрэя Хадановіча, Марыйкі Мартысевіч і іншых вядомых літаратараў. Запомнілася сумесная выстава сучаснай карыкатуры, былі выступленні камернага хору Святога Юханэса (Швецыя) і сталічнага хору "Concordia" (Мінск). Маршруты гэтых Дзён мастацтва пралягалі ў Брэст, Полацк, Салігорск, Пінск, Віцебск. Многа чаго бачылі мінчане: і фільмы Бергмана, і стужкі сучасных шведскіх кінамайстроў з цудоўным перакладам на беларускую мову. Успамінаю фільм "Як на нябёсах" Кая Полака, які атрымаў на "Лістападзе-2006" ажно чатыры прызы (у тым ліку "Срэбра" ад сталічных гледачоў), і думаю, што Стэфан Эрыксан — з той жа кагорты, што і герой стужкі. Яе сюжэтная канва: музыкант Дэніел Дарыюс прыехаў у мястэчка, дзе панавалі нуда, абыякавасць да ўсяго, нелюбоў адзін да аднаго; заняткамі пеўчым мастацтва і душэўнай самаадданасцю немалады Дэніел удыхнуў жыццёвую энергію ў людзей. Яны эмацыянальна ўзбагаціліся, сталі больш востра ўспрымаць несправядлівасць і ўласную недасканаласць. Сучасная гісторыя Пігмаліёна.

Спадар Эрыксан, шлю паклон з маёй няўдзячнай краіны за Вашу плённую культурную місію і Вашу самаадданасць. Вы пакінулі вельмі добры след у асяроддзі чытачоў, гледачоў і слухачоў.

Лічыце напісанае маімі паказаннямі як сведкі.

Ала БАБКОВА,
кінакрытык.

ШЧЫРА

Нізкі бацькоўскі паклон...

Паважаная "Народная Воля"!

Хачу выказаць праз газету шчырую бацькоўскую падзяку Святлане Калінкінай за артыкул "Дзякуй табе, Дзіма!" і Нілу Гілевічу за верш, які прысвечаны Зміцеру Дашкевічу, — усяго 10 радкоў, але ж якія ёмкія!

З павагай і нізкім бацькоўскім паклонам вам, шаноўныя!

Вячаслаў ДАШКЕВІЧ,
бацька
двойчы палітвязня
Зміцера Дашкевіча.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Прачытала вялікі матэрыял пра Галіну Сямдзянаву. Добрую задумку рэалізуе "Народная Воля". Цікава, пра каго з ранейшых паплечнікаў Зянона Пазьняка раскажа газета ў бліжэйшы час?

Таццяна
АБЛАМЕЙКА.

Наступная публікацыя — пра Ігара Германчука

Рэдакцыю "Народнай Волі", як і Вас, спадарыня Таццяна, цікавіць лёс многіх з тых, хто ў 1990—1995 гадах змагаўся за дэмакратычную Беларусь, хто закладваў падмурак яе незалежнасці. Вядома ж, падрыхтоўка такіх матэрыялаў, як пра Галіну Сямдзянаву, звязана з пэўнымі цяжкасцямі. Але ж прынята цвёрдае рашэнне працягваць серыю падобных публікацый. Наступная будзе пра Ігара Германчука.

ВОЗВРАЩАЯСЬ К НАПЕЧАТАННОМУ

Дыма без огня не бывает

7 августа с.г. в "Народной Воле" была напечатана заметка жителя Минска Л.А.Ходана "Легче всего повесить объявление...". Леонид Александрович возмущался тем, что *"с 16 июля сего года отделения связи №120 по ул.Казинца, №64 по ул.Ландера и №108 по ул.Корженевского работают очень странно",* то есть по измененному графику. Взяться за перо его якобы подтолкнуло то, что в дни коммунальных платежей людям порой приходится стоять подолгу в очередях. Более того, в один из дней, не дождавшись доставки газеты, он вынужден был сам отправиться за ней на почту.

Письмо в газету Л.Ходана вызвало бурную реакцию со стороны некоторых руководящих лиц вышеназванных почтовых отделений. Несколько дней понадобилось редакции для детального прояснения ситуации. Что можно сказать? Дыма без огня не бывает. Как бы там ни было, но повод для отправления письма в газету у того же Л.А.Ходана имелся, о чем уже частично сказано выше. Другое дело, что он, образно говоря, смешал все в одну кучу. Читая его заметку, можно подумать, что все отделения, пусть даже временно, но сменили распорядок работы "под общую копирку". Нет, одно, например №120, объявило о том, что в субботу из-за нехватки кадров не будет работать, в то время как почтовое отделение №64 было по-прежнему открыто и в субботу. Не вводился дополнительный выходной и в отделении №108.

Смешал автор в одну кучу и информацию о часах работы почтовых отделений. Сокращался рабочий день в отделениях №№120 и 64, но оставался прежним в отделении №108.

Понятно, редакция приносит извинения за некоторую путаницу, допущенную автором публикации, но в то же время нельзя не заметить, что у него также есть основания. Как налогоплательщик он имеет право требовать от государственных учреждений (а почтовые отделения относятся именно к таким) высококачественного обслуживания клиентов. В дни коммунальных платежей действительно бывают очереди. А это значит: люди теряют много времени, нервничают, что, случается, приводит к конфликтам. Проблема, которая, несомненно, требует решения. И здесь свое слово должны сказать руководители более высоких учреждений, чем почтовые отделения.

Из трех перечисленных почтовых отделений только №108 занимается доставкой периодики подписчикам. Безусловно, высокая нагрузка приводит к сбоям, из-за которых и случается, что человек несвоевременно получает газету или журнал. Есть и некоторые другие проблемы, решения которых требует жизнь. Но нашему автору, повторяем, не нужно было смешивать все в одну кучу.

Редакция газеты
"Народная Воля".

Няхай і надалей рэжа праўду-матку

Выказваю ўдзячнасць, і не толькі ад сябе, але і ад сваіх сяброў, журналістцы Святлане Калінкінай за яе абарону пакрыўджаных лукашэнкаўскай уладай беларусаў. Нядаўна яна раскрытыкавала дэпутатаў так званай Палаты прадстаўнікоў у артыкуле "Конь в сенате" — за іх абыякавасць да ляжачых хворых, якія з-за няхваткі памперсаў, можна сказаць, гніюць у ложку. А гэтыя дэпутаты (па прафесіі ўрачы) баяцца падаць свой голас, каб хаця б не ўгнявіць найвышэйшага начальніка.

Нізкі мой паклон Святлане Калінкінай, і хай Бог беражэ яе ад ворагаў! Здароўя ёй і шчасця жадаю. Няхай і надалей рэжа праўду-матку.

Міхась КРЫЛОВІЧ, жыхар Мінска.

У НУМАР!

Убухалі мільярды, ды не ў тое...

Учора рэдакцыйны парог пераступіла ўжо немаладая жанчына. Прадставілася:

— Марозава Ганна Пятроўна, чытачка "Народнай Волі" з першага нумара.

— Што вас прывяло да нас?

— А вось была тут побач з вамі па справах, думаю: зайду і выкажу ўсё, што на душы...

— І што ж хвалюе?

— Ведаеце, тыя мільярды, якія ўбухалі ў падрыхтоўку да Алімпіяды, і ўсё, як кажуць, кату пад хвост...

— Як жа, 13 медалёў прывезлі... (*Яшчэ не было інфармацыі, што аднаго медаля мы пазбаўлены.* — **Рэд.**)

— А якую лічбу называў Лукашэнка напярэдадні?

— Спорт ёсць спорт: адзін выйграе, другі прайграе.

— Яно так, але ж ці трэба было столькі грошай убухваць у спорт? Паглядзіце, сёння не кожная сям'я можа ўзяць крэдыт на будаўніцтва кватэры, такія вялізныя працэнты. А што, бальніцы ў нас нармальна фінансуюцца? За золатам на Алімпіядах ганяемся, а не кожны выпускнік школы можа працягнуць вучобу ва ўніверсітэце, інстытуце — бедным бацькам не па кішэні гадавая плата ў 13—14 мільёнаў рублёў за навучанне...

Ганна Пятроўна працягвала разважаць. І, здаецца, мела рэзон.

Антон КАНДРАЦЕНКА.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
14 ЖНІЎНЯ 2012 г.

КОРОТКО

В отставку!

Президент Египта Мохаммед Мурси отправил в отставку начальника Вооруженных сил страны фельдмаршала Мохаммеда Хуссейна Тантави и главу Генштаба Сами Аннана.

Выступая после того, как стало известно об отставке военных, президент заявил, что поступил подобным образом "для блага нации".

Кроме того, Мурси отменил конституционную декларацию, которая была направлена на ограничение президентских полномочий и до сих пор заменяла Основной закон страны.

Мурси, избранный президентом в июне, является членом исламистской организации "Братья-мусульмане". С момента ухода бывшего президента Египта Хосни Мубарака отношения между "Братьями" и военными остаются натянутыми.

Что там, в Сирии?

Министры иностранных дел стран — членов Лиги арабских государств отложили встречу в саудовском городе Джидда, где должен был обсуждаться сирийский кризис. Министры собирались согласовать кандидатуру нового спецпосланника в Сирии, которому предстоит заменить Кофи Аннана, покинувшего пост в начале августа.

Государственный секретарь США Хиллари Клинтон заявила, что США и Турция работают вместе над подробным планом поддержки сирийской оппозиции. Тем временем в самой Сирии продолжаются ожесточенные бои между повстанцами и правительственными войсками в столице Дамаске и крупнейшем городе Алеппо.

В ходе визита в Стамбул Хиллари Клинтон заявила, что США и Турция готовятся к нескольким сценариям, в том числе падению правительства президента Башара Асада, возможности применения химического оружия и резкого роста числа беженцев.

СЛУЧАЙ

Встреча на улице с... медведем

В штате Калифорния мужчина, увлеченный набором SMS, не заметил, что навстречу ему идет гуляющий по улицам Ла Кресента большой черный медведь, сообщает британская газета The Daily Mail. На видеозаписи, сделанной с вертолета, принадлежащего одной из телекомпаний, видно, как мужчина, погруженный в переписку по мобильнику, не замечая ничего вокруг, спокойно идет прямо к животному. Буквально в последний момент он спохватывается, смотрит на медведя и быстро убегает за угол дома.

Сообщение о том, что в окрестностях Ла Кресента видели живого медведя, поступило в офис шерифа округа Лос-Анджелес. По словам сержанта Марка Слейтера, было установлено, что опасный зверь бродил по жилому району на протяжении нескольких часов.

Для поимки животного были вызваны специалисты, а до их прибытия все передвижения обнаруженного на улицах Ла Кресента медведя отслеживали полицейские на вертолете. Вскоре его удалось поймать. Как считают в полиции, по всей видимости, именно этот зверь в прошлом месяце забрался в один из гаражей и там разгромил холодильник, полакомившись замороженными фрикадельками.

Трагедия в Иране

В Иране объявлен траур по погибшим в результате двух мощных землетрясений в провинции Восточный Азербайджан.

По меньшей мере 300 человек погибли и более 2 тысяч получили травмы. Власти провинции заявили, что траурные мероприятия продлятся два дня.

Землетрясения магнитудой 6,4 и 6,3 произошли в субботу близ города Тебриз. Эпицентр первого землетрясения находился в 60 км от Тебриза на глубине 10 километров, а второй подземный толчок произошел рядом с городом Варзеган.

Повреждены дома более чем в 100 населенных пунктах.

Сильные землетрясения не являются редкостью в Иране. Они происходят здесь в сейсмоопасных регионах практически ежегодно. Наиболее разрушительными из них стали землетрясения 1990-го и 2003 годов. Тогда погибли 35 и 55 тысяч человек соответственно.

Сергей ПЕТРОВ.

БЕЛАРУСЬ — ЕЎРАСАЮЗ

ЕС выдзяляе новыя сродкі на паляпшэнне транспарту і навакольнага асяроддзя ў краінах рэгіёна "Усходняга партнёрства"

Як паведамляецца на сайце службы па знешніх справах ЕС, Еўракамісія зацвердзіла першую частку праграмы рэгіянальных дзеянняў на 2012 год для краін "Усходняга партнёрства", якая будзе нацэлена на сферы навакольнага асяроддзя і транспарту.

Што датычыць навакольнага асяроддзя, то краіны — партнёры ЕС будуць падтрыманы ў руху да "зялёных эканомік" праз прасоўванне ўстойлівай вытворчасці і спажывання. Напрыклад, плануецца падтрымаць больш экалагічна дружалюбнае тэхналагічнае абсталяванне і эфектыўнае выкарыстанне рэсурсаў у прамысловасці, сельскай гаспадарцы, у сектарах прамысловасці і аграпрамысловасці, а таксама прасоўваць "зялёнае" фінансаванне і закупкі. Акрамя таго, будуць узмоцнены меры па абароне лесу.

У сферы транспарту будуць падтрыманы краіны "Усходняга партнёрства" і Цэнтральнай Азіі, якія рэалізуюць рэгіянальныя планы дзеянняў па бяспецы дарожнага руху. Гэта дапаможа арганізаваць бяспеку дарожнай інфраструктуры для транспартных сродкаў і пешаходаў у гэтых краінах.

"Такія галіны, як навакольнае асяроддзе, змяненне клімату і транспарт, не ведаюць межаў. Еўракамісія зацікаўлена працаваць разам з усходнімі партнёрамі для таго, каб зрабіць суседнія рэгіёны больш экалагічнымі і бяспечнымі месцамі для ўсіх, хто там жыве", — адзначаецца на сайце.

Сродкі выдзяляюцца ў рамках Еўрапейскага інструмента суседства і партнёрства (ENPI), які з'яўляецца галоўным праектам фінансавай падтрымкі і ўзаемадзеяння ЕС з краінамі палітыкі еўрапейскага добрасуседства і Расіяй. Краіны палітыкі еўрапейскага добрасуседства — Беларусь, Арменія, Азербайджан, Грузія, Малдова і Украіна.

Усяго плануецца выдзеліць 22 млн еўра. Першая частка ўключае тры кампаненты. На забеспячэнне выканання заканадаўства і кіраванне ляснымі рэсурсамі для рэгіёна еўрапейскага суседства і Расіі павінна быць выдзелена 9 млн еўра, на меры па развіцці "зялёных" эканомік у краінах "Усходняга партнёрства" — 10 млн еўра; укараненне рэгіянальных планаў дзеянняў па бяспецы дарожнага руху для ўсходніх суседзяў і краін Цэнтральнай Азіі — 3 млн еўра.

Анастасія ЯНУШЭЎСКАЯ, БелаПАН.

Веласіпед робіцца новым грамадскім транспартам у Варшаве

У сталіцы Польшчы па ініцыятыве ўпраўлення гарадскога транспарту пачалі працаваць пункты пракату веласіпедаў.

У сталіцы запрацавала 7 такіх пунктаў. Ва ўсіх раёнах працягваецца ўсталяванне веласіпедных парковак.

20-хвілінная паездка будзе цалкам бясплатнай. 1 гадзіна будзе каштаваць 1 злоты, за наступную гадзіну — 3, за трэцюю — 5, за чацвёртую і наступную — па 7 злотых. Максімальны час арэнды ровара — 12 гадзін.

ВЗГЛЯД В ЗАВТРА

Еда будущего,

или Чем мы будем питаться через 20 лет?

Нестабильные цены на еду и постоянно растущее население заставят нас задуматься о том, что мы едим, заявляют футурологи. Интересно, какие кушанья будут на наших столах через 20 лет?

В Великобритании цены на мясо оказывают немалое влияние на рацион жителей Туманного Альбиона. Некоторые представители пищевой промышленности полагают, что они могут вырасти вдвое в ближайшие 5—7 лет, сделав мясо предметом роскоши.

"Многие из нас на Западе выросли, питаясь дешевым мясом, — говорит футуролог Морган Гэй. — Рост цен означает, что мы начинаем рассматривать мясо как предмет роскоши. В результате мы пытаемся другими путями заполнить эту нишу".

Так что же заполнит подобные "пищевые ниши" и наши желудки — и как мы будем это есть?

Насекомые или мини-скот, как, возможно, их когда-нибудь назовут, станут одним из основных продуктов нашего рациона, предрекает Гэй. Насекомые имеют гораздо большую питательную ценность, чем обычное мясо, и, по данным исследователей университета Вагенинген в Нидерландах, являются прекрасным источником белка.

Их также гораздо дешевле содержать, чем крупный рогатый скот, они потребляют меньше воды и не выделяют много углекислого газа. Кроме того, около 1400 видов насекомых являются съедобными для человека.

Футуролог говорит вовсе не о личинках жуков на вашей тарелке, подобных тем, что употребляют в пищу австралийские аборигены. Гамбургеры и сосиски с насекомыми будут, вероятно, напоминать свои мясные прототипы. "Сверчков и кузнечиков будут измельчать и использовать в качестве ингредиентов для бургеров", — полагает эксперт.

В настоящее время правительство Нидерландов тратит огромные средства на то, чтобы "внедрить" насекомых в повседневный рацион голландцев. Недавно 1 млн евро был инвестирован в научные исследования и подготовку законодательства, регулирующего фермы по выращиванию насекомых.

Измельченные сверчки и кузнечики могут стать прекрасной начинкой для бургеров и сосисок в недалеком будущем.

Они уже входят в рацион значительной части населения земного шара. Гусеницы и саранча пользуются популярностью в Африке, осы являются деликатесом в Японии, а сверчков любят в Таиланде.

Но насекомым понадобится кардинально сменить имидж, чтобы они стали более аппетитными для брезгливых европейцев и североамериканцев, заявляет Гэй, который является членом Общества экспериментального продовольствия.

"Они станут популярными, когда мы уйдем от слова "насекомые" и используем что-то вроде "мини-скот", — заявляет футуролог.

Популярным станет мясо из пробирки. В этом году голландским ученым удалось создать мясо в лабораторных условиях. Исследователи успешно вырастили полоски мышечной ткани, внешне напоминающие кальмаров, с помощью стволовых клеток, взятых у коров. К концу года ученые надеются создать первый в мире "бургер из пробирки". В процессе роста мышечная ткань напоминает кальмара. На начальных этапах рост идет за счет регулярной смены питательной среды. Первая научная работа по созданию мяса в лабораторных условиях была профинансирована НАСА, заявляет социолог Нил Стивенс. Исследовательский центр при Кардиффском университете, где работает ученый, изучил изготовленное в пробирке мясо, чтобы убедиться, что его могут принимать в пищу находящиеся в космическом пространстве космонавты.

С тех пор прошло 10 лет, и теперь ученые в этой области всячески популяризируют это как наиболее эффективный и экологически чистый способ привнесения мяса в наш рацион.

Недавнее исследование Оксфордского университета выявило, что выращивание мяса в лабораториях поможет уменьшить выбросы парниковых газов, затраты энергии и воды, в отличие от традиционной системы разведения скота. Кроме того, ученые способны снизить содержание жира в культивированном мясе и увеличить содержание питательных веществ.

Профессор Марк Пост, возглавляющий команду ученых из Маастрихтского университета, заявил, что хочет сделать искусственное мясо не отличимым от реального, но в действительности оно может выглядеть абсолютно по-другому. По словам Нила Стивенса, в настоящее время завязалась бурная дискуссия относительно того, каким должен быть внешний вид этого продукта.

Ученых интересуют водоросли. Они, возможно, находятся в нижней части пищевой цепочки, но они могли бы стать решением самых сложных мировых проблем, включая нехватку продовольствия.

Ими могут питаться люди и животные, при этом произрастают они в океане, что является большим преимуществом, учитывая дефицит земли и питьевой воды на суше, полагают исследователи. Многие ученые также высказывают мнение, что биотопливо на основе водорослей поможет снизить зависимость от энергоносителей.

Некоторые представители пищевой промышленности предрекают, что выращивание водорослей на фермах может стать крупнейшей индустрией сельского хозяйства. Этот продукт давно является одним из ключевых в ряде стран Азии. В некоторых из них, в частности Японии, существуют огромные хозяйства, где культивируют водоросли.

"Подобные хозяйства могут легко работать в Великобритании, причем с большим успехом. Самое замечательное, что водоросли растут с феноменальной скоростью, это наиболее быстрорастущее растение на Земле. Их использование в Великобритании значительно вырастет", — предсказывает эксперт. Как и насекомые, водоросли могут появиться в нашем рационе без нашего ведома. К примеру, ученые из Шеффилдского университета использовали гранулы водорослей для замены соли в хлебе и полуфабрикатах.

Эти гранулы очень ароматны, но при этом в них содержится мало соли, которая считается одной из причин высокого артериального давления, инсульта и ранних смертей. Ученые полагают, что гранулы могут быть использованы для замены соли в супермаркете в готовых блюдах, сосисках и даже сырах.

Самолет будущего

Модель треугольного самолета X-48C совершила тестовый полет. 9-минутное парение в воздухе работники NASA назвали "успешным испытанием", хотя, по задумке, прототип должен был летать в течение получаса. Разработчики поделились с The Daily Mail надеждой, что революционный дизайн воздушного судна уже через пару десятков лет станет повсеместно признанным.

Самолет X-48C — совместная разработка NASA и компании Boeing, которая и спроектировала модель неожиданной формы. По словам разработчиков, отступив от канона самолетных форм, они выиграли в скорости, эффективности использования подъемной силы и вместительности, сократив к тому же шум.

На эксперимент NASA и Boeing решились, так как в современных моделях уже достигнут предел скорости и эффективности использования топлива — ради новых рекордов разработчики пожертвовали пассажирскими местами у окон. Разработка NASA и Boeing может служить как для военных целей, так и для гражданских авиаперевозок, считают авторы. Однако до эксплуатации X-48C понадобится еще 15—20 лет работы над проектом.

ИХ НРАВЫ

250 евро за «чай, кофе, потанцуем»

С 1 сентября в Брюсселе вводится штраф за фривольное поведение и непристойные высказывания на улице по отношению к женщинам. Именно так отреагировал парламент бельгийской столицы на видеоролик "Женщина на улице", снятый студенткой школы киноискусства Софи Питерс и ставший достоянием публики 26 июля. С тех пор количество его просмотров и комментариев в интернете превысило несколько миллионов. Ролик вызвал мощный общественный резонанс не только в Бельгии, но и в соседних странах.

В снятой на скрытую камеру короткометражке показано, как к весьма миловидной 25-летней девушке, прогуливающейся по району Аннисcенс в центре Брюсселя, беспрестанно подходят мужчины. Одни предлагают выпить чашку кофе, другие просят телефон, третьи приглашают скоротать часок в ближайшем отеле. Если девушка от предложений отказывается, ей вслед, как правило, летят непристойности типа "мерзавка", "сучка", а то и просто "потаскуха". При этом подавляющее большинство похотливых мужчин — выходцы из стран Магриба, населяющие Аннисcенс. И ругательства из их уст нередко вырываются на арабском языке — об их значении можно только догадываться.

Увидев себя в нашумевшей короткометражке в столь неприглядном виде, брюссельские мигранты бросились в контратаку. В выложенном на днях на YouTube ролике представитель исламистской группировки Sharia4Belgium говорит, что Софи сама провоцирует мужчин. Она-де и одевается как дешевая проститутка, и чрезмерно обнажена, и макияж у нее, как у клоуна, и все ее поведение направлено лишь на то, чтобы привлекать внимание сильного пола.

Как ответит на эти обвинения внешне совсем не вызывающая Софи, пока не ясно. Зато уже известно, что с наступлением осени каждому, кто позволит себе фривольность в адрес дамы любого возраста на улицах бельгийской столицы, грозит штраф в размере 250 евро. Как пояснил вице-мэр Брюсселя Филипп Клоз, женщин настоятельно призывают начиная с 1 сентября сообщать в полицию обо всех случаях некорректного к себе отношения. А представитель столичной полиции Илзэ ван дер Кирен заверила, что там со всей ответственностью подойдут к рассмотрению каждого конкретного случая.

Впрочем, ставшая европейской знаменитостью Софи Питерс вовсе не уверена, что наказание посредством евро приведет к значительным изменениям. "Вряд ли у вас получится привести с собой в полицейский участок такого мужчину и заставить его повторить все то, что он только что прокричал вам на улице", — считает она. При этом девушка призналась, что своей учебной киноработой она ни в коем случае не хотела разжечь межнациональную рознь, а лишь старалась как можно достовернее изобразить брюссельскую действительность.

ДАТЫ

Матч смерти

70 лет тому, 9 августа 1942 года, украинские футболисты команды "Старт" в оккупированном Киеве одержали победу над игроками немецкой команды "Flakelf". И, как говорят, были расстреляны.

Докопаться до истины и однозначно ответить на вопрос, можно ли считать ту игру "матчем смерти", пока не удалось никому. В Германии на эту тему если вообще пишут или говорят, то крайне мало и очень осторожно, видимо, опасаясь вскрывать старые раны, сообщается на сайте "Немецкой волны".

По одной версии, украинским футболистам еще до начала матча дали понять: либо они проиграют и останутся живы, либо выиграют, но тут же погибнут. По другой версии, членов украинской команды арестовали, но не сразу после игры и якобы не за победу, одержанную над немцами.

Неоспорим один исторический факт: 9 августа 1942 года игроки футбольного клуба "Старт", созданного на базе киевского хлебозавода №1, одержали победу над командой люфтваффе "Flakelf". Итоговый счет матча — 5:3. И победа эта имела огромное символическое значение.

22 июня 1941 года немецкие войска вторглись на территорию Советского Союза. И уже через восемь недель Киев был оккупирован нацистами. Сразу же после того, как они заняли город, начались массовые репрессии против населения. В Бабьем Яру гитлеровцы в течение двух дней уничтожили почти 34 тысячи евреев.

Весной 1942 года, чтобы создать видимость "нормальной жизни", оккупанты увеличили продовольственные пайки, стали открывать театры, крутить кино, поддерживать спортивные начинания.

Нацисты, как гласит легенда, не знали, что многие футбольные звезды из "Динамо" и "Зенита" устроились работать на хлебозавод и играли в клубе "Старт". Поэтому, соглашаясь на встречу с игроками "Старта", немцы полагали, что их противниками будут изможденные рабочие.

Согласно советской версии, в отместку за поражение нацисты тут же арестовали украинских футболистов и расстреляли их. Именно так о событиях того времени рассказывалось в советских учебниках, романах и кинофильмах. Единственно верной эту версию до сих пор считает большинство российских историков, публицистов, писателей и кинематографистов.

Однако архивные документы, с которых в 1992 году был снят гриф секретности, свидетельствуют о неполноте этой версии, утверждается на сайте "Немецкой волны". Возможно, не все было столь однозначно, как презентовалось советскими историками. Один из игроков "Старта", если верить архивам, был сотрудником НКВД, и якобы именно поэтому его арестовали, пытали и в итоге расстреляли гестаповцы. Несколько игроков "Старта" были отправлены в Сырецкий концлагерь, где они были расстреляны в ходе массовых казней. Но на вопрос, была ли связь между матчем и смертью заключенных, сегодня, пожалуй, никто достоверно ответить не сможет.

Геббельс и его министерство пропаганды считали поражение немецкой команды явным унижением для "нации сверхчеловеков". Совершенно иного мнения придерживались нацистские "дипломаты", полагая, что победа украинских футболистов будет способствовать улучшению настроения среди местного населения, которое станет союзником Третьего рейха в борьбе с советскими войсками.

В ФРГ велось расследование дела о "матче смерти" с целью установить истину и наказать виновных. Дело было в итоге закрыто в 1976 году: реконструировать события августа 1942 года следователям, по их утверждению, не удалось.

Накануне 70-летия так называемого "матча смерти" 9 августа 1942 года в Киеве прошла презентация свежего издания сборника свидетельств и документов "Украинский спорт под нацистской свастикой (1941—1944 гг.)". Автор этой книги — известный украинский историк Владимир Гинда — на пресс-конференции в столице Украины опроверг утверждения советских исследователей о событиях после матча и изложил версию, близкую к высказанной выше и изложенной на сайте "Немецкой волны".

Народная Воля
http://www.nv-online.info
14 ЖНІЎНЯ 2012 г.

Беларус
з ліцвінскім гартам

Постаці выдатных асоб — не толькі дзесьці там, удалечыні. Бывае, яны зусім побач, ды мы не бачым іх. Бо людзі незвычайныя часцей за ўсё і ў сваёй сціпласці незвычайныя. Калі не стала ***Пятра Пятровіча ШАШКЕЛЯ****, у таўшчэзных сямейных альбомах ледзь удалося адшукаць яго фатаграфію... Там амаль спрэс — прырода, прырода, беларуская прырода, якую ён нястомна браў на фотакамеру. У асяродку нацыянальнай інтэлігенцы ён і пры жыцці ўспрымаўся фігурай легендарнай.*

Пятро Шашкель на Будслаўскім фэсце.

«Кніганошы»

Перачытваю Караткевіча, самае ўлюбёнае (хаця што ў яго не "самае"?). Другі том васьмітомніка, навела "Кніганошы" пераносіць амаль на паўтара стагоддзя таму. У глухіх лясных нетрах на мяжы з тагачаснай Прусіяй узмоцненыя пагранічныя кардоны расійскіх войскаў зацята палююць на карабейнікаў "з таго боку". Асабліва люта — на тых, хто пераносіць кнігі. Гэта ж самая небяспечная кантрабанда, злачынства, калі сярод тавару — хай сабе бяскрыўдных календароў, малітоўнікаў, казачак і малюнкаў для дзятвы — траплялася нешта на "тутэйшай гаворцы", забароненай царскім указам! "У самім выглядзе гэтых танюткіх кніжачак... у самім гучанні іхніх слоў было адценне крамолы".

За кожнага злоўленага кантрабандыста плацілі, за кожным з мясцовых пільна сачылі. Доўга заставаўся няўлоўным самы спрытны, адважны і вядомы з тутэйшых кніганошаў Кірыла Туравец. Ды куля царскага паручніка скошвае яго сына, а сам ён, каб не дацца ў рукі "паляўнічым", кідаецца з абрыву на камяні, за ім ляцяць у паветры рассыпаныя з кораба кнігі...

Пісьменнік-рамантык аднак не рамантызуе знешне дзейных асоб твора, не ўкладвае ім у вусны высокіх слоў, не ставіць на катурны. "Што ж зробіш, такі хлеб", — тлумачыў Кірыла па мянушцы Корч свой небяспечны промысел. Маўляў, у хаце поўна малых, трэба зарабляць, пісьменныя ж мужыкі ахвотна раскупляюць кнігі. Але хай не зусім усвядомлена, дзесьці падспудна ў селяніна, што сам не ўмее чытаць, спее разуменне: як бацька і дзед, ён робіць пэўна нешта добрае, раз яно патрэбна людзям. І ў вачах творцы і чытачоў літаратурныя героі вырастаюць у сапраўдных герояў змагання за беларушчыну, за Бацькаўшчыну, за людскія душы, без паняволення якіх заваёўнікі ўсіх часоў і масцей не маглі і не могуць лічыць заваяваныя імі тэрыторыі сваімі. Яны, панявольшчыкі, услед за штыком (згадаем злавесны афарызм царскага сатрапа) перш за ўсё прымаюцца апантана і бязлітасна нішчыць мову, гістарычную памяць зрабаванага народа. Стапталі душу — бяры яго голымі рукамі... І гэта, на вялікі жаль, не толькі далёкая гісторыя.

Кніганоша

Гартаю старонку за старонкай, акунаюся ў вір даўніх падзей, а перад вачыма ўзнікае знаёмая постаць кніганошы дзён сённяшніх па імені **Пятро ШАШКЕЛЬ.** Магчыма, не размініся яны з пісьменнікам усяго на якіх некалькі год (Уладзімір Сямёнавіч Караткевіч пайшоў з жыцця ў 1984-м), майстар пяра ўбачыў бы жывое ўвасабленне Кірылы Тураўца. Толькі на сучасным узроўні — глыбокасвядомага, высокаадукаванага і найадданага змагара за Нацыянальную ідэю, адраджэнне беларускага духу і душы.

Гэтае памкненне жыло ў ім даўно, але цалкам завалодала напрыканцы 80-х, прывяло ў шэрагі Беларускага Народнага Фронту "Адраджэньне". Тут Пятро Шашкель знайшоў сяброў-аднадумцаў, якія, як і ён, убачылі шлях Радзімы да вольнай, годнай будучыні праз шырокае асветніцтва, абуджэнне ў зрусіфікаваных, затурканых камуністычнай прапагандай галовах нацыянальнай годнасці, вяртанне гістарычнай праўды, роднай мовы, скарбаў культуры. Зброя ў змаганні за духоўныя каштоўнасці нацыі была і ёсць самая мірная, але надзейная — кніга, Беларуская кніга. І распаўсюд яе сярод насельніцтва лепшая тады сталічная Фронтаўская арганізацыя — Каліноўская суполка БНФ на чале з Пятром Пятровічам — паставіла сабе за адну з галоўных пачэсную гэту справу. Яны пайшлі з кнігамі ў школы і ВНУ, на прадпрыемствы, мясцовыя грамадзянскія акцыі, і згаладнелыя па праўдзе аб саміх сабе людзі цягнуліся да іх, як да хлеба. Сама не раз бачыла, як гэты знешне стрыманы, з мужным абліччам чалавек даставаў з сумак, валізак, заплечнікаў, перанесеных на ўласных руках, свой "тавар", раскладваў на састаўленых упрытык сталах. З усіх бакоў яго абляплялі пакупнікі, а ён ахвотна і цярпліва тлумачыў кожнаму пра кнігу і аўтара, прасіў звярнуць увагу на тое ці іншае. Тады, на пачатку 90-х, толькі-толькі (на жаль, на кароткі перыяд) адкрыліся шлюзы для беларушчыны, адно за адным выходзілі цікавыя выданні аб раней невядомым, старанна замоўчаным у савецкі час. Пастунова з цемры выступала сапраўдная Беларусь.

Вось яны, тагачасныя і пазнейшыя кніжкі, выдадзеныя ў краіне і за мяжой пра нашу гісторыю, нашу духоўную скарбніцу, цесна стаяць на кніжным стэлажы ў кватэры Шашкеляў: творы класікаў і сучасных пісьменнікаў, працы даследчыкаў мінулага, слоўнікі, энцыклапедыі. Здаецца, гаспадар толькі выйшаў з пакоя і зараз вернецца, здыме з паліцы штосьці асабліва дарагое...

— Не падумайце, што гэта дзеля красы, пыху, — кажа Аліна Канстанцінаўна Шашкель, удава Пятра Пятровіча і мой экскурсавод па кватэры. — Усе, да адзінай кніжкі, ён сам прачытаў, ды як! У Пятра быў нейкі асаблівы, хуткасны спосаб чытання: перагортвае старонку — яна нібы аддрукоўваецца ў яго памяці. І ён, нават не зазіраючы больш у прачытанае, пераказвае ўсё ледзь не слова ў слова. Правярала! Бывае, робім разам у хаце ці ў агародзе якую работу, а ён распавядае і распавядае. Так і я пакрысе адукавалася...

Яшчэ дадае, што ў іх амаль не спыняліся тэлефонныя званкі з замовамі на тое ці іншае рэдкае выданне. І гаспадар сам сядаў да тэлефона, назвоньваў ва ўсе канцы, зрываўся з месца — і з-пад зямлі даставаў тое, што просяць людзі.

На памяці настаўніцы з Дзяржынска Аліны Яўгенаўны Дуброўскай сустрэча са сваякамі выдатнага беларускага пісьменніка замежжа Кастуся Акулы. Тыя прызналіся: сорамна, што амаль нічога не ведаюць пра блізкага чалавека, імя якога нават памінаць у савецкі час было небяспечна... Субяседніца падказала ім каардынаты Шашкеля. А праз некаторы час, зноў напаткаўшы знаёмых, Аліна Яўгенаўна была ўзрадавана не столькі словамі гарачай удзячнасці за здабытыя кнігі, колькі тым, што дзякуючы ім на беларускую мову перайшла ўся сям'я!

А колькі яшчэ беларусаў праз знаёмства з прыцягальнай асобай нястомнага кніганошы развіталіся з кашай у галаве, ператварыліся з безаблічных абывацеляў у нацыянальна свядомых грамадзян!

Адзін з іх — малады прадпрымальнік Алесь Мазырскі (па вядомых прычынах імя зменена) прызнаецца:

— Сустрэча з Пятром Пятровічам моцна паўплывала на мяне, змяніла стаўленне шмат у чым да жыцця ўвогуле, падштурхнула прысвяціць сябе беларускамоўным праектам.

Між іншым доўгі час я меркавала: такі глыбокі эрудыт, канечне ж, з гуманітарыяў. Трапіла пальцам у неба. Аказваецца, "лірыка" і "фізіка" — не такія ўжо супярэчнасці.

З юнацтва ў яго была мара — будаваць, ствараць патрэбнае і прыгожае. Скончыў у тадышнім Політэхнічным факультэт будаўніцтва і архітэктуры і такім стаў спецыялістам, што дзе б ні працаваў — вядучым інжынерам у розных будаўнічых арганізацыях ці навуковым супрацоўнікам Акадэміі навук — ім не маглі нахваліцца. Вабілі ў ім абсалютная надзейнасць і чэснасць, найвышэйшы прафесіяналізм, гатоўнасць падставіць сваё плячо там, дзе быццам і не быў абавязаны рабіць гэта. Яго любілі таварышы, цаніла начальства, нягледзячы на незагаворлівасць падначаленага ў прынцыповых спрэчках. (Гэта да сакраментальнага пытання аб тым, ці можа той, хто размаўляе па-беларуску, рабіць яшчэ нешта, акрамя таго.) Не раз яго ўгаворвалі ўступіць у партыю, абяцалі перспектывы хуткага кар'ернага росту. Ды Шашкель ветліва, але цвёрда адмаўляўся: ён ужо ведаў, якія пачварныя рэчы твараліся воляй і імем той партыі... А вера ў яго была непарушная — Хрыстова вера, як і вера ў сэнс бел-чырвона-белых сцяг — увасабленне крыві Хрыста на белай плашчаніцы.

У светлыя хвіліны — Аліна Канстанцінаўна, Ніка і Пятро Пятровіч Шашкель.

Вязень

Не радзей, чым з кнігамі, бачыла я Пятра Пятровіча ў Курапатах — з рыдлёўкай, сякерай, касой у руках. З першай жа пары, як пачаў стварацца Народны мемарыял у памяць бязвінных ахвяр масавых рэпрэсій 1937—1941 гадоў, цяжка было знайсці яму роўню па нястомнасці і спору у любой, нават самай цяжкай працы. Ставіліся новыя крыжы, ішла раскарчоўка хмызняку ці ўборка тэрыторыі ўрочышча — мала дзе было за ім не ўгнацца. З захапленнем глядзелі яны на гэтага чалавека — нягучнага, нешматслоўнага, засяроджанага — і без усялякіх заклікаў павучэнняў рабілі, як ён. Ужо апошнім разам, калі, змучаны каварнай хваробай, пасля пакутнай аперацыі ён зноў з'явіўся ў Курапатах, то прыняўся шчыраваць, як раней, і знаку не паказваючы, які неадчэпны боль ён раадолвае. "Ды не хвалюйцеся, усё будзе добра", — запэўніваў ён сяброў.

Колькі год таму, помню, на мітынгу падчас "Дзядоў" яму далі слова, прадставілі: "Былы вязень ГУЛАГа". Мільганула ў галаве, што, пэўна, я недачула, перабытала: які гулагавец у нестарыя яшчэ гады? Няўжо ж немаўлём закінулі ў пекла "дзетлюбцаў", што змалку прывучалі хлопчыкаў і дзяўчынак звонка выгукваць: "За детство счастливое наше спасибо, родная страна!".

Але куды падзенешся ад праўды, нават самай неверагоднай, непадуладнай здароваму сэнсу? Што было, тое было...

...У 1946-м, хутка пасля таго, як схапілі і расстралялі бацьку (ну як жа, надта разумны быў!), расправіліся з усёй сям'ёй. Маці, Тацяну Іосіфаўну, вырвалі з роднага гнязда ў вёсцы Вялікі Каранік на Клечыне і разам з двума сынкамі (Пецю не было і поўтара гадочка, малодшаму Толіку — усяго тры месяцы!) кінулі ў ГУЛАГ. Ніякай памылкі ці людажэрства, толькі "вышэйшая" рэвалюцыйная справядлівасць! Усё законна, "чэсць па чэсці" — па прыгавору суда сям'і "ворага народа". Маці далі пяць гадоў для "папраўкі здароўя" ў Сібіры, потым дабавілі яшчэ столькі. Ні голад, ні холад, ні здзекі лагернага "істэблішменту" не былі такой пякельнай пакутай для маладой маці, як разлука з дзецьмі: малых у яе адабралі і кінулі ў асобны барак... Казала потым: можа, і не вытрымала б, каб не магічна-ўратавальны голас з-за сцяны суседняга барака — голас Лідзіі Русланавай, не таварыш на нявалі. Савецкая ўлада сапраўды ўраўняла ў праве на незаслужаныя пакуты і вялікую рускую артыстку, і простую беларускую сялянку.

За калючым дротам, без цёплых мацярынскіх рук рабілі яе сыночкі першыя крокі па зямлі, і першымі іх "выхавальнікамі" былі нейкія, не зразумелыя дзіцячаму розуму, злосныя дзядзькі і цёткі. Першымі ўражаннямі ад пазнання свету — шалёны брэх сабак, узброеныя вартавыя на вышках...

Неверагодны цуд дапамог хлопчыкам уратавацца ад наканаванай гібелі і раней мамы апынуцца на дзедавых хутарах. Маці вярнулася дадому ўжо пры вызваленні вязняў пасля смерці "вялікага правадыра народаў". Дзевяцігадовага Пецю скаланула сустрэча з незнаёмай жанчынай, якая, аблівaючыся слязьмі, ціскала ў абдымках яго і Толіка. А праз нейкі імгненні ўсю істоту працяла, як маланкай: "Мама!" Найсаладзейшае на свеце слова акрыліла хлапчука нечуванай радасцю, незведаным раней пачуццём свабоды. Быццам ён ляціць над зямлёй, якая — з яе дзівоснымі лугамі, лясамі, сцяжынкамі ў жыце, паселішчамі і гарадамі — яму належыць...

Але падрастаў — пачынаў пакрысе разумець: нічога, нічога ім тут не належыць, нават уласны лёс. І маці з гулагаўскай няволі трапіла ў іншую, калгасную. З беспрасветнай працай за "палачкі", крыкамі брыгадзіра, бяспашпартнай прывязкай да свайго "хлява"...

Яшчэ адно гняло, мучыла Пятра. Хаця маці атрымала рэабілітацыю за свае бязвінныя пакуты, ён сам усё яшчэ хадзіў з кляймом "ворага народа". Не раз звяртаўся ў "адпаведныя органы" з просьбай перагледзець ягоную справу, і кожны раз адказ быў: не! Неверагодна, але факт: цэлых паўстагоддзя (!) мудрыя і пільныя вартавыя дзяржаўнай бяспекі ўсё выраршалі і ніяк не маглі вырашыць, ці мог з'яўляцца дзяржаўным злачынцам хлопчык, якому на час суда не было і двух гадкоў ад роду?

Нарэшце, толькі ў 1996-м — роўна праз паўстагоддзя пасля пакарання — прыйшла поўная рэабілітацыя. І занясенне сям'і Шашкеляў у кнізе "Памяць" (Клецкі раён) у спіс незаслужана пацярпелых ад масавых сталінскіх рэпрэсій. Толькі сённяшняя дзяржава не вельмі ласкавая да сваіх грамадзян, але вельмі заклапочаная перайманнем сталінскіх "традыцый". Пра клопат аб пакутніках бесчалавечнай сістэмы калі і думае, то — у адваротным плане. На бестэрміновым пасведчанні Пятра Пятровіча Шашкеля №5651, выдадзеным 26.06.2008 г. Мінскім гарвыканкамам са словамі *"с правом на льготы, установленные для лиц, необоснованно репрессированных в период 20—80-х годов и впоследствии реабилитированных"*, пералік гэтых самых ільгот, у свой час прынятых Вярхоўным Саветам Беларусі, старанна выкраслены чорным чарнілам.

Ды зусім не гэтае "дзіва" не давала спакою былому гулагаўцу. Дагэтуль жа дакладна не вядома, колькі ахвяр камуністычнага таталітарызму палегла ў зямлю ад куль энкавэдыстаў ці ад не сумяшчальных з жыццём выпрабаванняў у "архіпелагу ГУЛАГ". Хто за іх напіша заявы на рэабілітацыю чалавечай годнасці і бязвіннасці, калі ад родных і блізкіх мала хто застаўся ў жывых? У Курапатах — толькі рэдкія імянныя крыжы пастаўлены сваякамі пры атрыманні папер аб рэабілітацыі родных. Хай жа будзе ў памяць і гонар усіх, хто загінуў ад рук крывавых злачынцаў, гэты адзіны ў свеце "Лес крыжоў" пад соснамі над святымі магіламі.

Зразумела, ён не мог не прыходзіць сюды разам з сям'ёй, сябрамі. Не мог не думаць, што найлепшым помнікам змагарам за Беларусь будзе адраджэнне Бацькаўшчыны ў святле Хрыстовых запаветаў — Дабра, Праўды, Справядлівасці, Волі. Сябры згадваюць: у змаганні за Беларусь, нават у самыя драматычныя моманты ён захоўваў душэўную раўнавагу і перакананасць у тым, што праўда пераможа. Побач з ім людзі рабіліся іншымі: яго шчырасць і адданасць справе, любоў да беларушчыны глыбока кранałі і перадаваліся тым, каму пашчасціла хоць раз сустрэцца з гэтым простым і незвычайным чалавекам.

— Скажу па праўдзе, — прызнаецца Аліна Канстанцінаўна, верная паплечніца мужа ва ўсім, што ён рабіў, — напачатку я не была такой адданай, як Пятро. Але "не ўстаяла", ды хіба магло быць інакш? Разам з ім ірвала сэрца з-за таго, што робіцца ў краіне, як бядуюць людзі, што працоўным мазалём усё стваралі-будавалі, а цяпер апынуліся ні пры чым. Муж пакутаваў за пакуты лепшых людзей, кінутых за краты. Асабліва — за Сяргея Каваленку. Казаў: "Вось дзе герой — за наш сцяг, за свабоду кладзе жыццё. Аднак яму трэба жыць, быць з намі, дай Бог яму хутчэй выйсці на волю!"

Мой Пятро з Сяргеем, лічу, браты па духу. Абодва — будаўнікі, стваральнікі па прафесіі, таварышы ў змаганні за Беларусь. І згарэў муж не столькі ад страшнай хваробы, пазначанай дактарамі, колькі ад невыноснага болю душы. Паклаў жыццё за Беларусь.

Дом

У кватэры Шашкеляў, яшчэ да пакоя з кнігамі, перш за ўсё кідаецца ў вочы выява Маці Божай. Пад ёю — "Пагоня", справа — фатаграфія вясковай хаты ў зеляніне прысад за акуратным штакетнікам. Вось яно, самае дарагое і запаветнае, чым жыла і жыве гэтая цудоўная сям'я.

— Ці не тая гэта хата, дзе рос калісьці Пятро Пятровіч? — пытаюся ў Аліны Канстанцінаўны.

— Ой, не. Ад той хаты і знаку не засталося, толькі разаранае поле. Хутар даўно раскідалі. "Вось тут быў калодзеж, тут пуня", — паказваў Пятро, калі мы прыязджалі наведаць ягоны родны кут. Быў спахмурнела-маўклівы, ледзь стрымліваў слёзы.

Затое ж быў вясёлы, бурлівая энергія — праз край, калі гаспадарылі тут, у хаце, якая на фатаграфіі. Яе ставілі мой дзед і бацька, тут я нарадзілася. Чароўны куток — Мядзельшчына, вёска Кулікова... Яны сталі родныя і Пятру. Вучыўся ад старэйшых песціць зямлю, трымаць жытло ў парадку, ствараць ва ўсім прыгажосць. Цешыўся любімым яблыневым садам, кветкамі. Праўда, часам мы сварыліся, калі наставала пара рабіць абрэзку дрэў, кустоў, вінаградніку. Пятро, такі ўвішны, тут усяляк аднеквaўся, казаў: "Ды не магу я па жывым..." А летась пчол завёў. Мы нават паспелі свой мядок пакаштаваць. А ўвесь першы салодкі "ўраджай" раздалі людзям, як і патрабуе даўні народны звычай. Вось толькі агароджу (яна ўжо не такая прыгожая, як на фота) не здолеў падправіць. Убачыў, што ў старой суседкі-ўдавы плот зусім паваліўся, дык усё сваё кінуў і ўзяўся за яго. "Наш нікуды ад мяне не дзенецца, увесну зраблю".

А ў лютым яго не стала...

Аліна Канстанцінаўна — невысокая, танклявая, рухавая жанчына з вачамі, поўнымі разумення і спагады да кожнага, разам з дачкой Вольгай цяпер прывучаюцца гаспадарыць без гаспадара, падтрымліваць усё, як было пры ім. Цяжкавата, але і самі, бы тыя пчолкі. І землякі помняць дабро, дапамагаюць чым могуць.

— Я і выйшла за Пятра, што бачыла ў ім чуйнасць і дабрыню не толькі да мяне адной, — згадвае сваю вясновую пару Аліна Канстанцінаўна. — Ён ужо працаваў тады на Заслаўскім будпрамкамбінаце, я туды прыехала па накіраванні пасля Маладзечанскага політэхнікума. Дзяўчаты мне і падказваюць, ківаючы ў бок маладога інжынера: "Дурніца будзеш, калі ўпусціш такога хлопца: прыгажэнны, абыходлівы". Што прыгажэнны быў — так, але што тая прыгажосць без душы? Куды больш мяне пераканала назіранне: пасылаюць якую немаладую кабеціну ці маці з малымі дзецьмі ў камандзіроўку на будаб'ект, а Пеця ёй: "Ну куды табе бетон мясіць — не жаночая гэта справа. Давай я паеду, начальству якая розніца?" Скажыце, ці можна такога не любіць? Трыццаць дзевяць год як адзін міг праляцелі, і нічога не забыць, не заменіць. І кожная драбнічка як залацінка.

Вось сядзяць яны, згадвае Аліна Канстанцінаўна, у сваёй утульнай кухні за перакусам. Але Пятро, відаць, чамусьці няўтульна пачуваецца, разпораз пазірае ў акно. "Нешта не бачу ўжо некалькі дзён Дзям'янаўну, ты не заўважала?" — "Ой не, мо зноў занядужала?" Дзям'янаўна — амаль 90-гадовая бабуля з суседняга дома — адным сваім мільгаценнем у акне давала ім знак: усё ў парадку. А калі не... Пятро Пятровіч адстаўляе ў бок кубак з гарбатай: "Трэба глянуць, як яна..." Несуцешна плакала старая, калі хавалі Пятра Пятровіча, яе добрага анёла. Усе суседзі высыпалі тады ў двор, запруджаны людзьмі пад бел-чырвона-белымі сцягамі. Сябры Пятра Шашкеля, для якіх ён быў настаўнікам па жыцці і духу, знаёмыя і малазнаёмыя людзі развітваліся з добрым чалавекам, аддаючы яму апошні паклон.

А Дзям'янаўна з тае пары зусім занядужала, не раз у бальніцы пабывала. Цяпер Аліна Канстанцінаўна спяшаецца да яе з каструлькамі, слоікамі, пакуначкамі, падоўгу заседжваецца ля ложка. А тая слоў не знаходзіць для ўдзячнасці. І зноў плача — ужо ад радасці. Хоць нічога такога, лічыць Аліна Канстанцінаўна, яны з Пятром не рабілі — проста інакш немагчыма, калі ты нармальны чалавек, тым болей — хрысціянскай веры. Вера боская — зусім не ў словах.

Слухаю споведзь маленькай, але вялікай духам жанчыны, думаю: яна зведала шчасце быць побач з сапраўдным мужчынам і, узнімаючыся ўпоравень з ім, вырывацца з замкнёнага кола свайго жытла, клопату, дабрабыту, быць патрэбнай не толькі сваім сямейнікам. А калі і дзеці недалёка ад "яблыні" адкочваюцца — неабавязкова ў метрычна-геаграфічным сэнсе, а ў душэўнай напоўненасці, то жыццё — як чыстая крыніца.

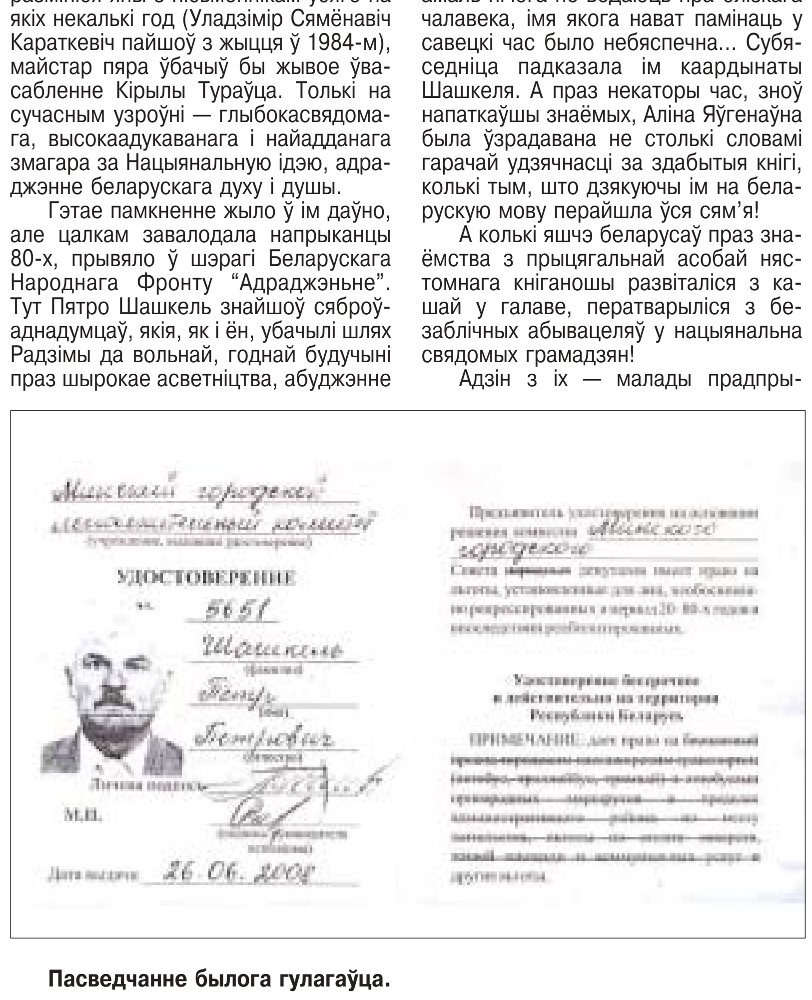
Іх малодшая дачушка Ніка — лінгвіст, знаўца некалькіх моў — зараз далёка ад дому, але і там сваёй сардэчнасцю і глыбокімі ведамі растоплівае недавер, знаходзіць агульную мову з людзьмі ў нязвыклых для сябе варунках. Старэйшая, Вольга, пайшла па медыцынскай лініі, дзіцячы доктар-стаматолаг. Плюс псіхолаг, педагог, ласкавая "нянька" ў адной асобе. І ўсё ў яе атрымліваецца: і дзеткі, і бацькі ледзь не абагаўляюць сардэчную жанчыну ў белым халаце.

— Напэўна, гэта вы са сваімі дзяўчатамі такі бляск у кватэры падтрымліваеце? — цікаўлюся ў гаспадыні, акунаючыся ў гармонію мяккіх, святлістых колераў сцен і мэблі, любуючыся ўладкаванасцю жытла.

— Што вы, які там бляск? У нас, як бачыце, нічога мадняцкага і лішняга, толькі самае неабходнае. Жылі ўвесь час сціпла, з чэснага заробку, ні машыны, ні якой раскошы не прыдбалі. І рамонт ужо гадоў дваццаць не рабілі, планавалі гэтым летам заняцца. Пеця быў на ўсе рукі майстар, густ меў адмысловы, мастацкі. Усё зладзіў, абсталяваў, аблашчыў у кватэры так, што здаецца, быццам з іголачкі. Сам і шпалеры падбіраў, і шторы ў тон ім, і дыван на падлозе. Дачок прывучаў да парадку, цярпець не мог раскіданых рэчаў, тут быў — ой строгі! Любіў жа іх не сказаць як аддана.

— А я скажу! — уступіла ў размову дачка Вольга. — Памятаеш, мама, як на зімовыя школьныя канікулы мы з табой і Нікай паехалі ў Кулікова на колькі дзён? Як аднойчы разгулялася страшная завіруха, к вечару ледзь не да даху хату засыпала. Замест дарогі суцэльны сумёт — ні выбрацца, ні дабрацца. Сядзім, прыціснуўшыся адно да аднаго, слухаем завыванні ветру, сумуем без бацькі. Ён у Мінску — работа... Раптам зарыпелі дзверы. Мы схамянуліся — што за дзіва, тут і бліжэйшаму суседу ў двор не прабіцца. А на парозе ўжо намалявалася дзіўная белая гурба, бы елку ў лесе снег абсыпаў. Гурба заварушылася, стала круціцца, абтрасаць снег — і мы ўбачылі твар бацькі з заледзянелымі бровамі і вусамі. Кінуліся да яго, павіслі на шыі, а ён яшчэ і смяецца: "Дзед Мароз заблудзіўся ў гэткай замеці, забрыў на агеньчык, а вы не пазналі?" Мы сталі вохкаць: як можна было адважыцца на такую дарогу ў лютую непагадзь? Ад станцыі ж восем кіламетраў. А ён: "Хоць вечар, ды пабуду з вамі, што, мне аднаму тэлевізар глядзець?"

— Помню, помню тую сустрэчу, — падхапіла Аліна Канстанцінаўна. — На раніцу Пятро неяк выбраўся з хаты, наняў у калгасе трактар, сеў за руль — і прачысціў усю дарогу да станцыі: не сядзіце, людзі, бы ў палоне! А сам — на цягнік: заўтра ж працоўны дзень.

Минский городской исполнительный комитет

УДОСТОВЕРЕНИЕ № 5651

Шашкель Петр Петрович

М.П.

Дата выдачи 26.06.2008

Пасведчанне былога гулагаўца.

Да слова, такім заснежаным-зледзянелым, але шчаслівым яны бачылі яго не раз. Бывала, ледзь не да ночы стаялі Шашкелі з мінчукамі ля сцен Дома ўрада, дзе біліся, як ільвы, за новыя справядлівыя законы для людзей дэпутаты Вярхоўнага Савета ад апазіцыі БНФ. Цяжка, вельмі цяжка праходзіў кожны закон праз моцны супраціў камуністычнай большасці. Але народная падтрымка дала перамогу: прынялі-такі тады чаканыя законы на карысць пенсіянераў і ветэранаў вайны, чарнобыльцаў, афганцаў, рэпрэсаваных грамадзян і шмат каго іншых. (Праўда, у хуткім часе той, хто стаў прэзідэнтам, многае паадмяняў.)

Жанчына ўздыхае — і тут жа ўсміхаецца:

— Каб жа так, як нам з Пецем, было хораша ўсім-усім, то на зямлі даўно быў бы рай. Душой ён прагнуў дабра і прыгажосці, любові родным, блізкім і далёкім.

Прагнуў, каб уся Беларусь была кожнаму ўтульным, цёплым, родным Домам. У шырокім сэнсе слова, інакш не мог. Гэта да пытання аб тым, ці хопіць кожнаму для поўнага шчасця адзінага “святла” — чаркі ды скваркі. На вачах тая скварка робіцца ўсё больш праблематычнай, а чарка не ратуе ад гаркоты.

Лес

— Неяк пайшла ў ягады далёка ад вёскі. А там — чырвоныя россыпы, так што захапілася і нічога больш не бачу. Выпадкова падымаю вочы: проста перада мной — і нада мной — раскідзістыя рогі вялізнага лася... Глядзіць на мяне, я на яго, уся аж здранцвела ад спалоху. Не варушуся, не крычу, толькі моўчкі “кажу” да яго: “Лосік, даражэнькі, ты такі магутны і прыгожы. Я цябе не пакрыўджу, і ты не чапай, ідзі сваёй дарогай”. І што вы думаеце? Звер крыху яшчэ пастаяў, “падумаў”, паглядзеў мне ў вочы і спакойна-велічна падаўся ў гушчар...

Аліна Канстанцінаўна і цяпер не ведае, ці то дзіва, ці Пецева “школа” выручыла. Ён жа настаўляў іх з дзяўчынкамі: у лесе нічога благога не рабіце і нічога не бойцеся, не лямантуйце калі што якое, не ламайце дроў. Звер не кінецца, калі не пачуе ад чалавека агрэсіі. “Тут — яго дом, а мы госці”.

— У лесе Пеця быў свой, любіў яго вельмі, чытаў як кнігу, разумеўся з ім. Ішоў асцярожна, каб не зламаць галінкі, не стаптаць травінкі, не парушыць спакой і цішыню. Дык, пэўна, за тое крамяныя баравічкі самі яму насустрач выбягалі, таямнічыя нетры адкрывалі свае дары. Гэта, падобна, яму ад дзеда майго перадалося. Той, бывала, пойдзе дрэва ссекчы па пільнай патрэбе, на замену струхлелага бервяна ў будыніне, а вяртаецца ні з чым. “Рука не паднялася жывую красу губіць”, — апраўдваўся ён перад дамашнімі.

Вось і Пятро Пятровіч быў упэўнены: толькі ў суладдзі з прыродай выжывае чалавек. Прыйдзе пагібель, калі ўсё падначаліць злачыннай сквапнасці і дурной нажыве.

— Еду нядаўна на сваю Мядзельшчыну, а ўзбоч дарогі — паваленыя красуні-бярозы, белыя пні, горы галля... І ў самім гушчары ўсё патаптана-панявечана, пляжацца ягаднікі, знікаюць грыбныя мясціны, — уздыхае гаспадыня. — Ды так у нас замест зялёнага салаўінага краю пустыня станецца альбо зусім канец свету! Ці думае хто аб гэтым там, наверсе? Гаспадары...

Так, спрадвеку лес — лёс і храм для беларуса, нават сучаснага гарадскога. Без “ляснога” светапогляду і светаадчування, без адухоўленага стаўлення да маці-зямлі самаўпэўнены дзікун з вагонам камп’ютараў такога наробіць (ужо нарабіў і працягвае рабіць) ва ўсіх сэнсах — гаспадарча-эканамічным, маральным, культурніцкім. Нездарма Уладзімір Караткевіч, сам заўзяты аматар лясных вандровак, бачыў у з’явах прыроды нейкую філасофскую субстанцыю, сімвал, знак чалавечага характару, учынкаў, натуры. Нездарма так удумна-ўрачыста пачынае ён сваю навелу “Кніганошы”.

“У сасновым лесе — маліцца, у бярозавым — любіцца, у дубовым — волю каваць, у яловым — душу д’яблу прадаваць.

Гэты лес быў яловы”.

Прайшоў ты праз лес выпрабаванняў годна, як належыць — толькі тады ты чалавек...

Пятро Шашкель — прайшоў. І праз сасновы, і бярозавы, і дубовы. І праз самы выпрабавальны — яловы. Мы зараз, калі падумаць, у ім і апынуліся. Толькі не ўсе, як ён (і, на шчасце, не ён адзін), здалі свой галоўны экзамен на выдатна, хоць мо неяк і атрымалі залік з горам напалам. Дзякуй Богу, ёсць у каго вучыцца, каго браць сабе за прыклад.

Яшчэ з выказвання Алеся Мазырскага:

“Гэты мужны чалавек, што ў самым малым узросце зведаў жудасныя выпрабаванні, якія не кожны дарослы перанёс бы, здолеў вытрываць усе ўдары лёсу і не зламацца. Да апошніх імгненняў на гэтым свеце заставаўся верны ідэалам Бацькаўшчыны, як мала хто іншы ненавідзеў здраду, хлусню, шчыра шанаваў продкаў. Проста быў Беларусам”.

Развітальныя словы аб дарагім сябры даляцелі і ад Зянона і Галіны Пазьняк: *“Гэта быў чалавек абсалютна надзейны. Такіх не спакусяць ні словамі, ні долерамі, хоць бы абсыпалі з ног да галавы... На такіх людзях, аддадзеных сэрцам, трымаецца наша Айчына, наша ідэя і наша праца дзеля волі і шчасця Беларусі”.*

Такім не страшны пачварныя здані ў змрочным гушчары. Здані згінуць у промнях святла і праўды, бо па дарозе за такімі, як Пятро Пятровіч Шашкель і ягоныя сябры, пойдуць, разганяючы цемру, новыя і новыя людзі. Іх яшчэ не так многа. Але яны — проста Беларусы з ліцвінскім гартам. Як тая ціхмяная дзяўчына з Караткевічавага твора, якая пасля гібелі бацькі і брата ўпарта і не хаваючыся — ужо для сябе — ладзіць кораб кніганошы...

Святлана КЛІМЕНЦЕНКА.

СТЫЛЬ ЖЫЦЦЯ

Сярод дызайнераў нашы — лепшыя!

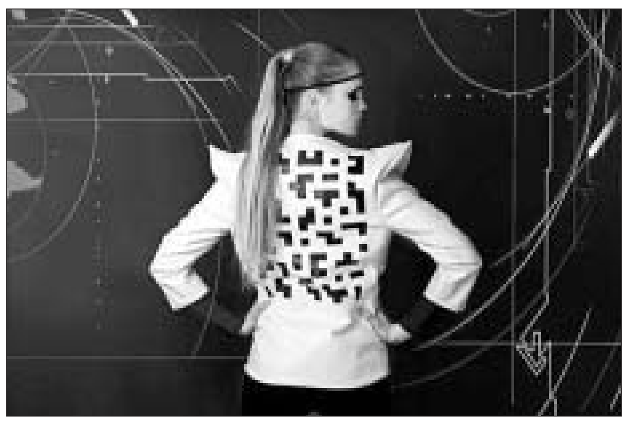
Гран-пры Міжнароднага конкурсу дызайнераў заваявала беларуска Марына Ленкавец.

Месяц таму Марына Ленкавец адправілася ў Санкт-Пецярбург на Міжнародны конкурс дызайнераў Lime Fashion Convention і паказала, што з беларускімі спецыялістамі цяпер павінен лічыцца ўвесь свет моды. Уладальніца Гран-пры і права на бясплатны ўдзел у HOLIDAY Fashion Week EUROPE ў Балгарыі прызнаецца, што сама вельмі задаволена вынікам, хоць і ехала на конкурс толькі для таго, каб на людзей паглядзець і сябе паказаць.

Але журы настолькі ўразіла калекцыя “Атлантыда”, што дэбют Марыны атрымаўся вельмі яркім.

“У мяне была мэта — сумясціць антычнае і футурызм, — распавяла lady.tut.by малады дызайнер. — *Антычнасць прыцягвае мяне любоўю да прыгажосці, а футурызм — “вострымі” касмічнымі формамі”.*

Зараз Марына працуе над сваёй трэцяй калекцыяй. Яна прызнаецца, што на гэты раз акцэнтаваць увагу будзе на этнічных матывах. У цэнтры калекцыі апынуцца мех і пер’е, якія былі вельмі модныя гэтым летам.

ПОДЫУМ

Самая прыгожая жонка — у наркабарона з Калумбіі?

Днямі завяршыўся Міжнародны конкурс прыгажосці “Місіс Сусвет”. Беларуская ўдзельніца Наталля Трафімава, на жаль, засталася без тытула.

Званне самай прыгожай жонкі і маці атрымала 26-гадовая калумбійка **Лайла Мартынез**. Як толькі конкурс завяршыўся, газеты апублікавалі скандальную інфармацыю аб жанчыне. Па словах калумбійскіх журналістаў, Мартынез перамагла толькі таму, што яе муж — наркабарон... Лайла ніяк не каменціруе гэтыя даныя і кажа, што сваю перамогу прысвячае сям’і і краіне.

Званне віцэ-місіс атрымала прадстаўніца ЗША. “Бронза” конкурсу дасталася ўраджэнцы Кеніі.

Беларуска **Наталля Трафімава** набралася новых уражанняў і завяла шмат знаёмстваў, але атрымаць тытул самай прыгожай не здолела. Магчыма, шчасце ўсміхнецца беларусцы, якая будзе прадстаўляць нашу краіну на конкурсе “Місіс Сусвет-2013” у Калумбіі.

Сяргей ШЭЛЕСТ.

ШОУ-БИЗ

Диана начинает и... выигрывает

Белоруска Диана Морякова прорвалась в модельный бизнес США. Восемнадцатилетняя минчанка получила предложение быть лицом сети магазинов одежды Нью-Йорка “BlueFly”

Самое важное в женской одежде — женщина, которая ее носит, утверждал великий Ив Сен-Лоран. Поэтому, какую бы “высокую” моду ни создавали дизайнеры, показать ее, успешно внедрить в жизнь может только очень красивая женщина, модель. Вот их и разыскивают по всему миру. Славянки, общеизвестно, занимают сейчас первые строчки в этом глобальном конкурсе красоты, а также суеты и тщеславия. Но — стоп, ирония! Как бы мы ни относились к модельному бизнесу, нельзя не согласиться с мудрым пересмешником Марком Твеном, который говорил: “Человека красит одежда. Голые люди имеют крайне малое влияние в обществе, а то и совсем никакого”. Так что, пока нам необходимо укрывать свое бренное тело, чтобы иметь возможность выходить из дома и разговаривать друг с другом, не будем свысока относиться к тем, кто это сделал (или, как юная Диана Морякова, пытается сделать) своей профессией.

— Диана, как вы, девочка из семьи известного белорусского писателя Леонида Морякова, вообще замахнулись на профессию фотомодели? По идее, вам прямая дорога в университет, а затем в магистратуру.

— А вот я с пяти лет смотрела канал “Fashion chanal”, и меня восхищала невероятная изящность и грациозность девушек, которые передвигались по подиуму, как королевы. Хотя мои внешние данные поначалу мне ничего не обещали на этом поприще. Напротив, в детстве я была гадким утенком, много болела. Одна больница за другой. А потом врачи поставили диагноз — прогрессирующий сколиоз третьей степени. Мне грозила инвалидность. Нужно было носить корсет. Это конструкция из пластмассы, по форме напоминающая кольчугу, которая корректирует осанку. Но носить в школу я ее не осмеливалась года два. Школа для меня была местом не столько учебы, сколько выживания. Уж очень одноклассников раздражала моя внешность. “Слишком высокая, слишком длинные ноги, слишком худая”, — тыкали в меня пальцем сверстники. Иногда били, выкидывали вещи в окно... И носить корсет было очень трудно: адская боль, порой до самого утра. Звонит будильник, пора вставать, а ты еще не успела заснуть из-за боли. Я старалась, выполняла все рекомендации врачей. Как говорится, работала на результат и через два года получила его! Сейчас у меня практически идеально ровная спина. “Можно в армию брать”, — даже пошутил мой врач.

— Что ж, “армию” вы действительно пройдете — в модельном бизнесе. Вы представляете, какие трудности вас ожидают? И физические, и моральные. Этот путь усыпан розами. Но с очень острыми шипами.

— Мне кажется, представляю. Теоретически я знаю об этом бизнесе почти все. Я зарегистрирована в нескольких престижных модельных агентствах: в украинском “Престиже”, в московском “Expomodel”, в канадском “Orange Model Management”. Я постоянно заполняю анкеты, рассылаю свое портфолио. Мне уже не раз предлагали контракты — в Китае, в Макао. Но родители не отпускали. А в США — согласились, потому что поступило серьезное предложение от серьезной фирмы. И это перспективно. На самом деле, если в Азию конкурс моделей тысяча человек на место (но и это 40 процентов будущего успеха), то в Европу и США в десять раз больше. Конкуренция атомная! И все девочки очень красивые. Бороться приходится среди лучших. Но зато твои шансы на дальнейшую карьеру гораздо выше. Практически стопроцентные.

— Вы проходили какие-то курсы, занятия? Словом, где учились на фотомодель?

— Училась я самостоятельно. А также под руководством Владимира Петрова, известного фотохудожника. Его студия самая большая в Минске. Это опытный профессионал, который читает тебя, как книгу. Ненатуральность, обман — главные враги фотомодели — он видит насквозь и убирает, выжигает каленым железом. У моих друзей по два высших образования — это теперь чуть ли не норма. А Петров — самоучка. Но я ему доверяю, как никому. Во время фотосессии Петров выжимает тебя до дна. И прикрикнет, и даже тапком бросить может, если не получается. Потом реально двое суток спишь. Но зато есть результат.

— То есть образование у тебя пока среднее, минская школа за плечами. И, думаешь, этого в жизни будет достаточно?

— Кроме средней школы я закончила музыкальную и художественную школы. Занималась рисованием на курсах в Академии художеств. А еще обожаю плавание, даже первый разряд получила. И хотя я сова по натуре, но до сих пор ради пары часов в бассейне рада вставать в 6 утра, чтобы попасть на льготный сеанс.

— А эти кубки за что?

— За шахматы! Я серьезно ими занималась до поры до времени. Постоянно просчитывать наперед комбинации стало образом жизни. И надо было выбирать. Потому что если шахматами занимаешься по многу часов в день — записываешь партии, играешь партии, тренируешь партии, и даже ночью, кажется, они не отпускают тебя, то это уже профессия. Но желание стать фотомоделью пересилило. Все-таки моя мечта — позировать перед камерой. Камера — это зеркало души. Ее нельзя обмануть. Хочется выделиться качественной работой. Главное, как Мэрилин Монро, быть от природы очень смелым человеком. Это покоряет. Или вот как супермодель мира Саша Пивоварова из России. Ее карьера началась с обыкновенного показа одежды “Prado”. В общем, моделью быть не научишься. Нужна природная уверенность.

— Еще, может быть, артистизм, пластичность?

— Огонь внутри.

— Что ж, неплохой девиз для начала карьеры. Ты будешь делать ее под своей фамилией или возьмешь псевдоним?

— Видимо, возьму псевдоним — Диана Королева. Мой папа — довольно известный писатель Леонид Моряков. Мне не хотелось бы жить даже в легкой тени его известности. Я всегда добиваюсь успеха сама.

— А почему бы тебе, Диана, не попробовать свои силы в конкурсе “Мисс мира”?

— Я не уважаю этот конкурс. Сейчас конкурс “Мисс мира” все больше и больше превращается в конкурс пластических хирургов.

— У тебя есть дальние планы? Фотомодель — это ведь до 30—35, не так ли? А что дальше?

— Я мечтаю стать телеведущей. На телевидении.

— ?!

— Если у тебя есть энтузиазм, ты можешь совершить все. Так говорил великий Генри Форд.

Елена МОЛОЧКО.

БЕЗ ГАЛЬШТУКА

Спартсмен, якія заваяваў золата ў стральбе лежачы, прызнаўся “Народнай Волі”, чаму выкарыстоўвае патроны 30-гадовай “вытрымкі” і дзе будзе абмываць званне палкоўніка.

Алімпійскі чэмпіён Сяргей МАРТЫНАЎ:

«Патроны — не каўбаса, тэрмін прыдатнасці неабмежаваны»

Залаты медаль Сяргея Мартынава быў першым у беларускім спісе лонданскай Алімпіяды-2012. Пасля трыумфу спартсмен абмовіўся, што перамогу прынесла старая форма і савецкія патроны. Гэты факт вельмі ўразіў заўзятараў: няўжо нельга забяспечыць нашага чэмпіёна новым абмундзіраваннем?!

“Усім цікава пра патроны, — усміхаючыся, распавёў Сяргей Мартынаў “Народнай Волі”. — *Так, страляю яшчэ савецкімі. Яны лепш за тыя, што выпускаюць за мяжой. Захаваўся пэўны запас.*

Патроны — не каўбаса, тэрмін прыдатнасці неабмежаваны. Дзе захоўваюцца? У сейфе пад замком!”

Спорту Мартынаў прысвяціў ужо больш за 32 гады і за гэты час паспеў тыдзень пазаймацца веславаннем, адзін дзень — гімнастыкай, а астатні час аддаў стральбе. І ўжо некалькі гадоў Мартынаў літаральна не здымае сваю любімую форму. Кажа, што яна вельмі зручная, хоць не аднойчы прапаноўвалі замену.

“Адзін касцюм я толькі памераў і больш ніколі не апранаў, — узгадаў алімпіец. — *І шылі ж форму пад мяне, але насіць яе не здолеў”.*

Канешне, алімпійскі п’едэстал скарыўся перад Сяргеем Мартынавым пасля доўгіх гадоў напружанай працы. Апошнія тры гады спартсмен нават закінуў сваю любімую справу — рыбалку. Затое зараз Сяргей збіраецца належным чынам выправіць гэтую несправядлівасць і адправіцца лавіць рыбу разам са сваім лепшым сябрам, якога заве проста Доктар. Спартсмен прызнаецца, што Доктар больш дасведчаны ў рыбнай лоўлі, яму часцей ўдаецца злавіць “сёе-тое”.

Седзячы на беразе ракі, Мартынаву будзе што абмеркаваць з сябрам. Напрыклад, званне палкоўніка, якое алімпіец атрымаў пасля спаборніцтваў. “Абмываць палкоўніка” будуць па ўсіх традыцыях — з абавязковым рытуалам выпівання шклянкі гарэлкі, у якую ўкінуты палкоўніцкія зорачкі.

Дарэчы, Мартынаву належыць не толькі новае званне. Спартсмен павінен атрымаць істотную прыбаўку да заробку і прызавыя. Колькі ж зарабляў чэмпіён да Гульняў?

“Прыстойна”, — прызнаўся нешматслоўны алімпіец.

Куды пойдуць заслужаныя грошы, спартсмен пакуль не думаў. Тым больш што выгаднае ўкладанне капіталу ў яго жыцці ўжо было. Год таму сям’я Мартынавых набыла лецішча ў Гарадзішчы. Сем сотак зямлі і невялікі домік цалкам прыдатныя для таго, каб жыць там на працягу ўсяго лета. Адзначым, што менавіта там родныя і блізкія назіралі за выступленнем Сяргея на Алімпіядзе.

“Жонка ўвесь час выходзіла на кухню, бо занадта хвалявалася”, — сказаў спартсмен.

Хваляванняў сапраўды было шмат, але не менш было і ўдзячнасці. Спецыяльна для Сяргея яго сям’я замовіла лімузін, які даставіў усіх дахаты.

“Першы раз ездзіў у лімузіне, — адзначыў алімпіец. — *Машына як машына. Толькі што доўгая такая...”*

А ля пад’езда спартсмена з шампанскім і феерверкамі чакалі суседзі. Адным словам, спаць леглі пасля трэцяй ночы...

Марыя МАЛЕВІЧ.

ЗАЛАТАЯ РЫБКА

Аляксандра Герасіменя думае аб кар’еры палітыка

А яшчэ двойчы срэбраны прызёр алімпійскіх гульняў прызналася, што была б не супраць, каб федэрацыя плавання падарыла ёй... электрычны чайнік.

Мянушка “Залатая рыбка” прычапілася для Аляксандры яшчэ ў 1999 годзе, калі на юнацкім першынстве яна заваявала адразу некалькі медалёў найвышэйшага гатунку. На сёлетніх алімпійскіх гульнях Саша ледзь-ледзь не заваявала золата, але аптымістычная прыгажуня ведае — усё наперадзе. У любым выпадку дома Аляксандру чакалі сваякі і натоўпы ўдзячных фанатаў.

“Віншавалі і знаёмыя, і незнаёмыя, — прызналася “Народнай Волі” дзяўчына. — *Нават і не ўзгадаю, хто канкрэтна. Дома адпачнуць не паспела, бо сябры прапанавалі паехаць на канцэрт Мадонны ў Маскву.*

Шоу было цудоўным, але спявачка сапсавала нам настрой — спазнілася на дзве гадзіны. Нават для Мадонны гэта зашмат”.

У музычным сэнсе Аляксандра дзяўчына не надта пераборлівая, і калі ёсць магчымасць адпачыць, то доўга яна не разважае. Зараз чэмпіёнка збіраецца на ўзбярэжжа Міжземнага мора, дзе марыць правесці канікулы. Дарэчы, чэмпіёнка не вельмі шануе “неспартыўнае” плаванне.

“У мутную ваду я ўвогуле не заходжу, таму ў рэчках не плаваю, — адкрыла сакрэт прыгажуня. — *Калі вада празрыстая, то магу зайсці паглыбей, але так, каб пальчыкамі ног дно адчуваць”.*

Заадно падчас адпачынку можна будзе набыць сабе некалькі пар абутку. Саша не ўтойвае, што стылёвы абутак — яе пункцік. На жаль, песціць сябе новымі парамі ў спартсменкі атрымліваецца нячаста. Скардзіцца: “*Няма куды ставіць*”.

Сапраўды, сваёй кватэры ў Герасімені няма, і жыве яна ў бацькавым доме. Кажа, што нават для медалёў там месца ў абрэз.

“У мяне ёсць невялікі стэнд, але на ім вельмі цесна, — усміхаецца Саша. — *У асноўным медалі вісяць на кубку. Баюся, што хутка ён перакуліцца. Галоўнае, каб не на сабаку...”*

Дзяўчына прызнаецца, што ёй было б вельмі прыемна, калі б гарадскія ўлады дапамаглі ёй атрымаць уласнае жыллё ў мінскіх раёнах “Уручча” ці “Усход”. Так будзе бліжэй да трэніровак, і дадатковыя дзве гадзіны яна зможа траціць на сон, а не на пераезды. Размовы аб кватэры з разраду мараў, Аляксандра не прагне дарагіх падарункаў.

“Калі федэрацыя падорыць чайнік — добра! — зазначыла Саша. — *У мяне якраз чайнік зламаўся...”*

Пры ўсёй сваёй сціпласці і аптымістычнасці Аляксандра Герасіменя ведае, чаго вартая перамога, і сама адчула, як важна, каб спартсмена падтрымлівалі. І зараз, і ў будучым яна збіраецца дапамагаць калегам. Саша прызналася “Народнай Волі”, што не супраць заняткаў палітыкай.

“Чаму б і не? — паціснула плячыма чэмпіёнка. — *Магчыма, калі-небудзь прыйдзе час...”*

Пры гэтым Герасіменя нікога не збіраецца вучыць жыццю. Прыгажуня, студэнтка і спартсменка ўсміхаецца і канстатуе:

“Я не лічу, што маю нейкія надзвычайныя здольнасці, каб казаць, што трэба людзям. Я ведаю толькі тое, што трэба Сашы Герасімені”.

Марыя МАЛЕВІЧ.

Людзі і лічбы

Трынаццаць медалёў — два залатыя, пяць сярэбраных і пяць бронзавых — заваявалі беларускія спартсмены на XXX летніх Алімпійскіх гульнях у Лондане (з улікам адабранага Дысцыплінарнай камісіяй МАК залатога медаля Надзеі Астапчук). Гэта горшы вынік за ўвесь час выступлення Беларусі самастойнай камандай.

Апошнюю ўзнагароду ў заключны дзень Гульняў атрымала зборная па мастацкай гімнастыцы, якая заняла другое месца ў групавых практыкаваннях, саступіўшы толькі камандзе Расіі, піша БелаПАН.

Раней медалі заваявалі:

"золата": Сяргей Мартынаў (стральба кулявая, малакалiберная вінтоўка, 50 м), Вікторыя Азаранка і Максім Мірны (тэніс, змешаны разрад);

"серабро" — Аляксандра Герасіменя (плаванне, вольны стыль, 50 і 100 м), Андрэй і Аляксандр Багдановічы (веславанне на каноэ, двойка, 1000 м), Раман Петрушэнка і Вадзім Махнёў (веславанне на байдарках, двойка, 200 м).

"бронза" — Марына Шкерманкова (цяжкая атлетыка, да 69 кг), Ірына Кулеша (цяжкая атлетыка, да 75 кг), Любоў Чаркашына (мастацкая гімнастыка, індывідуальнае шматбор'е), Вікторыя Азаранка (тэніс, адзіночны разрад), Ірына Памелава, Надзея Папок, Вольга Худзенка і Марына Палтаран (веславанне на байдарках, чацвёрка, 500 м).

Па колькасці медалёў Беларусь раздзяліла 18-е месца з Казахстанам і Новай Зеландыяй. Беларускія чэмпіёны Алімпійскіх гульняў атрымаюць у якасці прэміяльных 150 тыс. долараў ЗША, сярэбраныя прызёры —- 75 тыс., бронзавыя — 50 тысяч.

На Алімпіядзе 1996 года ў Атланце (ЗША) беларускія спартсмены заваявалі 15 медалёў (1 залаты, 6 сярэбраных, 8 бронзавых), на Алімпіядзе-2000 у Сіднэі (Аўстралія) — 17 (3, 3, 11), на Алімпіядзе-2004 у Афінах (Грэцыя) — 14 (2, 5, 7), на Алімпіядзе-2008 у Пекіне (Кітай) — 19 (4, 5, 10).

На Гульнях у Лондане перад беларускімі спартсменамі была пастаўлена задача заваяваць 25 медалёў, у тым ліку пяць залатых.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

Выніковы медальны залік

З 28 ліпеня па 12 жніўня на Алімпіядзе разыграны 302 камплекты ўзнагарод, якія атрымалі спартсмены 85 краін. Вашай увазе прапаноўваецца выніковы медальны залік:

1. ЗША — 46 залатых, 29 сярэбраных, 29 бронзавых (усяго 104)
2. Кітай — 38, 27, 22 (87)
3. Вялікабрытанія — 29, 17, 19 (65)
4. Расія — 24, 25, 33 (82)
5. Паўднёвая Карэя — 13, 8, 7 (28)
6. Германія — 11, 19, 14 (44)
7. Францыя — 11, 11, 12 (34)
8. Італія — 8, 9, 11 (28)
9. Венгрыя — 8, 4, 5 (17)
10. Аўстралія — 7, 16, 12 (35)
11. Японія — 7, 14, 17 (38)
12. Казахстан — 7, 1, 5 (13)
13. Нідэрланды — 6, 6, 8 (20)
14. Украіна — 6, 5, 9 (20)
15. Куба — 5, 3, 6 (14)
16. Новая Зеландыя — 5, 3, 5 (13)
17. Іран — 4, 5, 3 (12)
18. Ямайка — 4, 4, 4 (12)
19. Чэхія — 4, 3, 3 (10)
20. КНДР — 4, 0, 2 (6)
21. Іспанія — 3, 10, 4 (17)
22. Бразілія — 3, 5, 9 (17)
23. БЕЛАРУСЬ — 3, 5, 5 (13) *
24. ПАР — 3, 2, 1 (6)
25. Эфіопія — 3, 1, 3 (7)
26. Харватыя — 3, 1, 2 (6)
27. Румынія — 2, 5, 2 (9)
28. Кенія — 2, 4, 5 (11)
29. Данія — 2, 4, 3 (9)
30. Азербайджан — 2, 2, 6 (10)
30. Польшча — 2, 2, 6 (10)
32. Турцыя — 2, 2, 1 (5)
33. Швейцарыя — 2, 2, 0 (4)
34. Літва — 2, 1, 2 (5)
35. Нарвегія — 2, 1, 1 (4)
36. Канада — 1, 5, 12 (18)
37. Швецыя — 1, 4, 3 (8)
38. Калумбія — 1, 3, 4 (8)
39. Грузія — 1, 3, 3 (7)
39. Мексіка — 1, 3, 3 (7)
41. Ірландыя — 1, 1, 3 (5)
42. Аргенціна — 1, 1, 2 (4)
42. Сербія — 1, 1, 2 (4)
42. Славенія — 1, 1, 2 (4)
45. Туніс — 1, 1, 1 (3)
46. Дамініканская Рэспубліка — 1, 1, 0 (2)
47. Трынідад і Табага — 1, 0, 3 (4)
47. Узбекістан — 1, 0, 3 (4)
49. Латвія — 1, 0, 1 (2)
50. Алжыр — 1, 0, 0 (1)
50. Багамскія астравы — 1, 0, 0 (1)
50. Венесуэла — 1, 0, 0 (1)
50. Грэнада — 1, 0, 0 (1)
50. Уганда — 1, 0, 0 (1)
55. Індыя — 0, 2, 4 (6)
56. Манголія — 0, 2, 3 (5)
57. Тайланд — 0, 2, 1 (3)
58. Егіпет — 0, 2, 0 (2)
59. Славакія — 0, 1, 3 (4)
60. Арменія — 0, 1, 2 (3)
60. Бельгія — 0, 1, 2 (3)
60. Фінляндыя — 0, 1, 2 (3)
63. Балгарыя — 0, 1, 1 (2)
63. Інданезія — 0, 1, 1 (2)
63. Малайзія — 0, 1, 1 (2)
62. Пуэрта-Рыка — 0, 1, 1 (2)
63. Тайвань — 0, 1, 1 (2)
63. Эстонія — 0, 1, 1 (2)
69. Батсвана — 0, 1, 0 (1)
69. Габон — 0, 1, 0 (1)
69. Гватэмала — 0, 1, 0 (1)
69. Кіпр — 0, 1, 0 (1)
69. Партугалія — 0, 1, 0 (1)
69. Чарнагорыя — 0, 1, 0 (1)
75. Грэцыя — 0, 0, 2 (2)
75. Катар — 0, 0, 2 (2)
75. Малдова — 0, 0, 2 (2)
75. Сінгапур — 0, 0, 2 (2)
79. Афганістан — 0, 0, 1 (1)
79. Бахрэйн — 0, 0, 1 (1)
79. Ганконг — 0, 0, 1 (1)
79. Кувейт — 0, 0, 1 (1)
79. Марока — 0, 0, 1 (1)
79. Саудаўская Аравія — 0, 0, 1 (1)
79. Таджыкістан — 0, 0, 1 (1)

* *З улікам медаля Надзеі Астапчук.*

ОТКРОВЕННО

Александр ГРИГОРОВ: «К Олимпиаде нужно готовиться четыре года, а не год»

Об итогах прошедшей Олимпиады "Народная Воля" беседует с экс-министром спорта и туризма Беларуси (ныне — руководителем Федерации гребли) Александром ГРИГОРОВЫМ.

— Итоги, наверное, и без меня есть кому подводить, — говорит собеседник. — Будут разбираться правительство, руководитель Национального олимпийского комитета... Но лично для меня эта Олимпиада — очень неприятная ситуация для белорусского спорта. Если не сказать — трагедия.

— Почему? Ведь те медали, которые были завоеваны, — это тоже достойный результат...

— Я участвовал в подготовке белорусской команды ко всем Олимпийским играм, начиная с 1996 года. И всегда олимпийцы радовали. Но сейчас получается, что в Лондоне команда показала худший результат. Я предвидел всю эту ситуацию. В первую очередь потому, что группа сильных спортсменов по разным причинам не поехала на Игры. Это уже был сигнал. А что такое Олимпиада? Это как военные сражения. Должна быть стратегия, тактика, знание людей. Нужна корректировка всех административных и финансовых ресурсов на определенные виды спорта. Этого, как мне кажется, не произошло. Я всегда говорил: "Финансирование академической гребли упало на 45 процентов. Как можно так обращаться с видом спорта, который всегда приносил олимпийские медали?" Возможно, нечто подобное происходило и в легкой атлетике, и в борьбе. А в итоге мы получили то, что получили. У нас по сути только пять видов спорта выполнили свои обязательства — гребля на байдарках и каноэ, пулевая стрельба, плавание, теннис и художественная гимнастика. Это очень обидно.

— В чем причина такого отката?

— Мне кажется, одна из причин в том, что к управлению в спорте высших достижений пришли не совсем подготовленные люди. И в то же время за последние годы из Министерства спорта ушли многие профессионалы. Разве можно управлять там без опытных людей? Вот мы и пришли к плачевному результату, который напрашивался. Что у нас было сделано за последние два года? Ничего. Плыли по течению — и плыли. Даже с центрами олимпийской подготовки и резерва до конца не разобрались. Одни группами работают, другие — без групп, третьи — со сборными... О чем тогда говорить? Упала в полном объеме и дисциплинированность тренеров. Разве так можно?

— Но ранее и министр спорта, и помощник главы государства по делам физкультуры и спорта заявляли, что со стороны государства было сделано все, чтобы спортсмены ни в чем не нуждались при подготовке.

— Мне как-то неудобно выносить сор из избы, но я вынужден это делать, потому что скоро скажут, что олимпийская сборная Беларуси по академической гребле чуть ли не всю Олимпиаду провалила. Но вот факты. В свое время на канале в Заславле глава государства сказал, что нужно купить лодки. Так вот лодку для Гелах и Бичик купили за один день до старта в отборочных соревнованиях! Вы можете себе такое представить?! Девочки затем говорили: "Мы не можем ехать на этой лодке, потому что она не обкатанная, не настроенная". Пересели в старую лодку — не попали на Олимпиаду. Я скажу, что к Олимпийским играм нужно готовиться не год до Олимпиады, а четыре года. Похожая ситуация, насколько мне известно, была и у каноистов.

— Белорусские борцы, которые в основном у нас представлены кавказцами, тоже ни одной медали не завоевали. Может, стоит уже больше обратить внимание на подготовку своих?

— Понимаете, так уж повелось, что кавказские атлеты сильны в этом виде спорта и многие страны дают им гражданство, чтобы они защищали на соревнованиях их цвета. Другое дело, что и своих нужно подтягивать. Должно быть разумное сочетание. А то, что нет медалей, — это, конечно, грустно.

— Насколько, на ваш взгляд, объективны были судьи на этой Олимпиаде?

— Конечно, во многих видах спорта субъективность присутствовала. Есть подводные течения, и во многих случаях мы их знаем. В борьбе, боксе, художественной гимнастике моменты нечистоплотности присутствуют...

Алесь СИВЫЙ.

СКАНДАЛ

Надежду Остапчук лишают золотой медали

Международный олимпийский комитет (МОК) на своем официальном сайте объявил о самом громком допинговом скандале Олимпийских игр 2012 года, которые закрылись в Лондоне. По сообщению МОК, допинг-проба знаменитой белорусской легкоатлетки Надежды Остапчук, которую взяли 5 августа после победы в олимпийском турнире по толканию ядра, показала наличие в организме анаболического агента — метенолона.

Дисциплинарная комиссия МОК в составе председателя Томаса Баха, Дениса Освальда и Франка Фредерикса приняла решение аннулировать результат Остапчук, лишить ее золотой медали и диплома, отозвать олимпийскую аккредитацию. Международной ассоциации легкоатлетических федераций рекомендовано дисквалифицировать Остапчук в соответствии с принятым антидопинговым регламентом.

Олимпийской чемпионкой 2012 года в толкании ядра МОК объявил Валери Адамс из Новой Зеландии (таким образом, она стала двукратной олимпийской чемпионкой). Россиянка Евгения Колодко поменяет бронзовую медаль на серебряную. А третьим призером Игр-2012 стала китаянка Гонь Лиджао.

— Это для меня просто шок! — прокомментировал ситуацию "Народной Воле" серебряный призер Олимпиады в Пекине **Вадим Девятовский**, которого за употребление допинга сначала тоже лишили награды Игр-2008, но затем в суде спортсмен доказал свою правоту. — Сейчас главное — не делать поспешных выводов. Если человек чувствует свою правоту, нужно идти до конца, отстаивая ее. Честное слово, этой новостью вы мне еще седых волос добавили...

Алесь СИВЫЙ.

Надежда Остапчук: не представляю, как запрещенный препарат мог оказаться в моем организме

Нашим коллегам из Naviny.by удалось дозвониться до Надежды Остапчук. По голосу олимпийской чемпионки нетрудно было понять, что она находится в полном смятении...

— Надежда, как вы узнали о решении МОК дисквалифицировать вас?

— Мне позвонили из Министерства спорта, сказали, что какая-то проблема с допинг-пробой. Более детальной информации у меня до сих пор нет. Хотелось бы конкретнее узнать обо всем, но это я смогу сделать уже после возвращения нашей делегации из Лондона.

— В официальном заявлении МОК говорится о том, что в двух ваших пробах был обнаружен запрещенный препарат метенолон. У вас есть догадки, как он мог попасть в ваш организм?

— Не представляю, как это могло произойти. Мне объяснили, что подобный препарат выводится по полгода. Я сдавала 18 контролей, и ни один из них не показал ранее наличия этого препарата. И именно на Олимпиаде пробы показывают его! Не понимаю, откуда это могло взяться. Я не похожа на идиота, который едет на Игры и принимает такой препарат, который по-любому ловится! Тупость... Меня трясут контролями каждый месяц, каждую неделю...

— Титул олимпийского чемпиона — это не только престиж, но и финансовые блага. Как думаете, государство выплатит вам положенные за золото 150 тысяч долларов?

— Вы сейчас сказали о деньгах, а я о них даже не думала. Я просто хочу побороться за свою награду, которую я заработала своим трудом! Я работала, терпела столько, и так просто я ее отдавать не собираюсь! Деньги не главное... Мне главное сейчас очистить свою репутацию. Я столько лет выступаю, и никогда никаких претензий не было. И теперь на главном старте и еще после золота... Я не понимаю...

— Надежда, на этой Олимпиаде судьи приняли несколько очень спорных решений в отношении белорусов, и всегда эти решения были в пользу наших соперников. Теперь еще и ваша история. Не связываете ли вы это с политическим аспектом?

— К сожалению, вынуждена констатировать, что это так. Действительно, нам мстят... Или отыгрываются на нас... Не знаю, за что и почему... Но спорт должен быть спортом, он должен быть вне политики! Но других способов, наверное, отыграться на нас нет. То, что к нам судейство так повернулось, — приходится бороться с этим моментом. Не хотелось бы верить, что они такими подлыми путями просто нас выбрасывают...

— Фактически вы стали вторым дисквалифицированным спортсменом в белорусской сборной. Ранее еще одному метателю — Ивану Тихону — было предложено отказаться от выступлений на Олимпиаде. Вы обсуждали эту ситуацию с Иваном?

— Мы с Ваней не смогли пересечься. Это было несправедливое решение. Нет никаких правил, никаких законов так поступать. У них (*у МОК.* — **Naviny.by**) нет вообще ничего, из-за чего они могли отстранить Ваню от соревнований. Это из ряда вон: мы захотели — отстранили Ваню, мы захотели — вскрыли Ванину пробу! А как и где она хранилась?! И почему Ванину, почему не кого-то другого? Ваня у них выиграл после Пекина, Ваня их унизил, и теперь они с удовольствием просто на нас отрываются.

— Не боитесь, что после проигрыша в суде Тихону и Девятовскому МОК больше не допустит такого, чего бы ему это ни стоило?

— Один прецедент был, они теперь тысячу раз перестрахуются. У них же там огромные деньги замешаны. А мы маленькая страна всего лишь. Они сидят на больших мешках с деньгами и с удовольствием управляют чужими судьбами. Кто платит деньги, тот заказывает музыку.

Александр ВАНКОВИЧ.

ГАЗЕТА—ЧЫТАЧЫ

Падпісацца на «Народную Волю» можна ў любы дзень...

Непрыкметна праляціць жнівень, і ў гарады вернуцца дачнікі, з адпачынкаў — рабочыя, служачыя, з канікулаў — студэнты...

Каб у верасні атрымліваць дахаты "Народную Волю", Вы можаце ў любы дзень зайсці на пошту і аформіць падпіску. Кошт на месяц — усяго 19.000 рублёў.

Вы — з «Народнай Воляй», «Народная Воля» — з Вамі!

«Народная Воля»
в Twitter www.twitter.com/narodnaya_volya
в Facebook www.facebook.com/nv.online.info
в Vkontakte www.vk.com/nvonlineinfo

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл. (017) 3286871. Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286904, 3286906 nv@promedia.by
http://www.nv-online.info http://twitter.com/narodnaya_volya

ISSN 2071-9647

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 13.08.2012 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 27500 экз. Заказ №3549.